STEMMATOGRAPHIA,

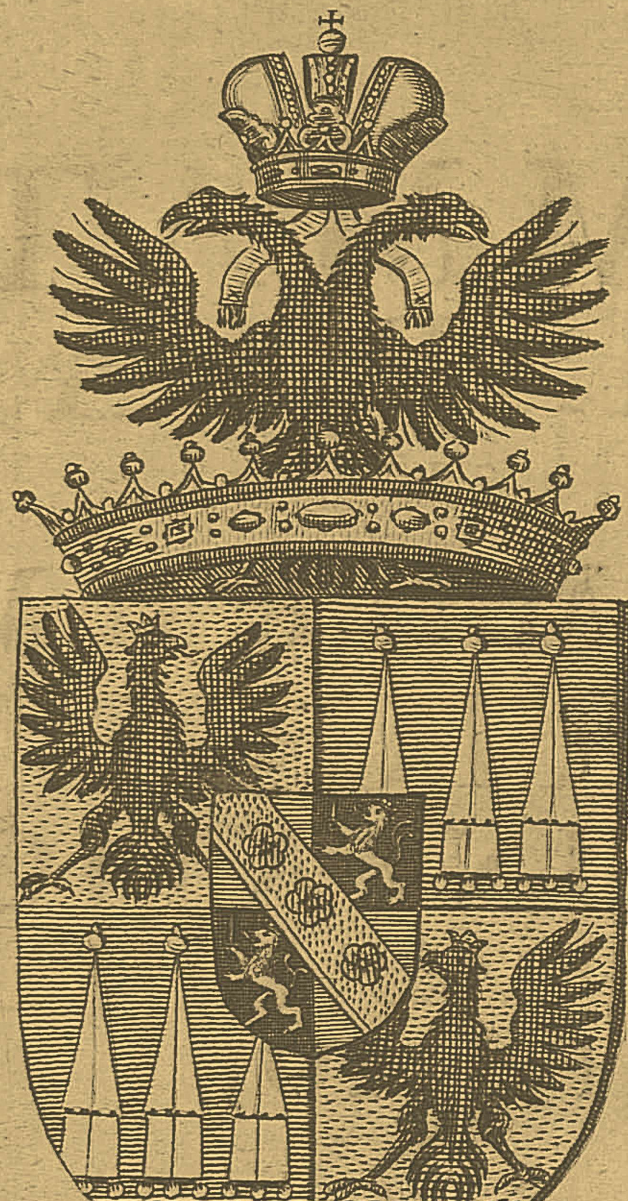
SIVE

ARMORUM ILLYRICORUM DELINEATIO, DESCRIPTIO, ET RESTITUTIO,

Authore

EQUITE PAULO RITTER.

INSIGNIA BUCELLENIANA.

Regales Aquilæ ſtant, armatique Leones:
Et Roſa in aurato flumine trina rubet.
Ingenium, valor & pietas, trina inclyta virtus,
Pyramidem obtinuit ſingula digna ſuam.

ILLU.

ILLUSTRISSIMO EXCELLENTISSIMO DOMINO,

DOMINO JULIO FRIDERICO

SAC: ROM: IMP:

COMITI BUCELLENIO,

Libero Baroni de Raichenburgo, Sac: Cæſ: Reg: Majeſtatis Camerario, Intimo Conſiliario, Supremo Aulæ Cancellario, &c.

EQ. PAU. RITTER,
S. P. D.

INgenuis, & quæ concernunt publica, rebus
Me pius à tenero ſollicitabat amor.
Hinc, inter varios (ùt ſunt mea fata) labores,
Pars vitæ Muſis dedita major erat.

Prima etenim, ſeſe quæ necdum noverit, ætas
Muſarum ſtudio ſemper amica favet;
Præcipuè, cujus primum naſcentis ad ortum
Mercurius Veneri (ceu mihi) junctus erat.
Et licèt hujc ſtudio pretium minuatur: ubì omnes
Galenus rapit & Juſtinianus opes;
Attamen Heroum, magnorumque acta virorum
Vatidica æternant nobilitata manu.
Ignari ſtudium ſpernunt hoc nobile: qui non
Arcanum penetrant, fabulam id eſſe putant.
Mutata in varias, ſcripſerunt, corpora formas,
Inſignes Vates, percelebresque viri.
Myſterium condunt: à ſenſu littera differt;
Scribere nec parvæ taliter artis erat.
Magna ſub appictis latitat ſapientia formis:
Totus at eſt doctis, clave carere, dolor.
Hiſtoriamque alii gracili ſcripſere poëſi:
Hoc placuit ſcripti ſcilicet antè genus.
Hoc & ego aſsiduos rupi quandoque labores:
Nunc Slavni ſcriptor, nunc Latiique metri.
At poſtquam canos ſparſit mihi ſerior ætas,
Hiſtoricam placuit reſtituiſſe fidem.
Quam pridèm vidi multis erroribus actam,
Et depravata proprietate legi.
Quà nempe Illyrici concernit Regna vetuſti,
In queis Slavnæ uſus nunc quoquè vocis adeſt.
Nam pauci Indigenæ majorum facta notarunt:
Cuncta nec externis ſunt bene nota plagis.
Atque inter varios cœptos factosque labores,
Collegi armorum nobile Ritter opus.
Quæ paſsim proſtant non depravata colore
Tantùm, ſed rebus non genuina ſuis.

Hæc

Hæc quoquè restaurans in corpora plura redegi:
Ut cujusque status conditioque petit.
Ne falsum vero longævus præferat usus:
Quæq; domi est, ea sit rebus ubique fides.
Pars operis cœpti, Regnorum Insignia præbens
In lucem auspiciis prodit amicta tuis.
Nempè sub armatis secura Leonibus ibit,
Et sub odoriferis gratior ultrò Rosis.
Regales Aquilæ reddent à fulmine tutam:
Et prope Pyramides stabit in æva tuas.
Sic tenerum cautus volui munire libellum:
Multa novi subeunt namque pericla libri.
Ast & ut affectum videar quacunque mereri
Sorte tuum, JULI, velle modestus Eques;
Quo me, vix notum, tanto es complexus amore:
Ut sim reddendis gratibus actus inops.
Nam pro more tuo (mos quàm laudabilis iste!)
Promeritum in cunctis anticipare soles.
Non aurum do pauper Eques; do scilicet arma,
Scriptaque. Nobilitant litteræ & arma Viros.
Et scio; quò major, vel quò sapientior est quis,
Hòc auri pretium ponderat ille minùs.
Divitias sapiens in honoro nomine ponit:
Has quia cum Superis participare potest.
Cætera fortunæ subsunt, morsque omnia delet:
Æternat famæ gloria sola bonæ.
Magnanimumque Tui Genium, non esse caducis
Intentum, at magnis, novimus, hisce Bonis.
Dum nec opes Tibi nec virtutum prœmia desunt:
Omnibus his locuples, & magè dignus ades.
Multa, domi atque foris virtus Te scilicet ornat,
Chara Deo pietas, Regibus atque fides.

Inque bonos zelus, justus quoquè candor ad omnes;
Perfecti comples munia cuncta Viri.
Hocque meum (spero) tali pietate tributum
Nobilis ultrò animus nobile amabit opus.
Utque mea æternet meritis devotio tantis,
Pono ad pyramides sertula trina tuas.

Sertum Primum.

JULIUS FRIDERICUS COMES BUCELLENIUS.

Anagramma.

FERS CUM LUCE DECUS, JULI; VIR NOBILIS ES.

Exegesis.

PRæclaros titulos genio, ingenioque mereris:
Et quos facta probant, fata dedere Tibi.
Fers cum luce decus, Juli; Vir nobilis es Tu;
Nobilitas titulis omnibus una basis.
Est basis ad cunctos stabilis Tibi certaque honores:
Cum clara ulteriùs *fers* quoque *luce decus*.
Stet basis, atque novis cumuletur honoribus: in qua
Fulgeat æternùm luxque decusque Tibi.

Ser-

Sertum Secundum.

JULIUS FRIDERICUS COMES BUCELLENIUS.

Anagramma.

LUCE CUM SOECULIS, VIR IN REBUS FIDELIS.

Exegesis.

ORe DEI Nati, laudat, dictata, fidelem
Rebus in acceptis pagina sacra Virum.
Scilicet imprimis Virtus laudabilis hæc est:
Quæ fulcrum reliquis & basis esse solet.
Hac multam laudem virtute mereris, Iuli:
Cæsar amore suo, Fata favore probant.
Cunctis exemplo: *cum sœclis* ergò *fidelis*
Vir luce in rebus Cæsaris atque DEI.

Sertum Tertium.

JULIUS FRIDERICUS COMES BUCELLENUS, LIBER BARO DE RAICHEN-BURGO.

Anagramma.

ECCE FLOS BELLUS; EN JUBAR MUNDI; VIR CELE-BRIS; REGI, ORBI, DEO CHA-RUS.

Exe-

Exegesis.

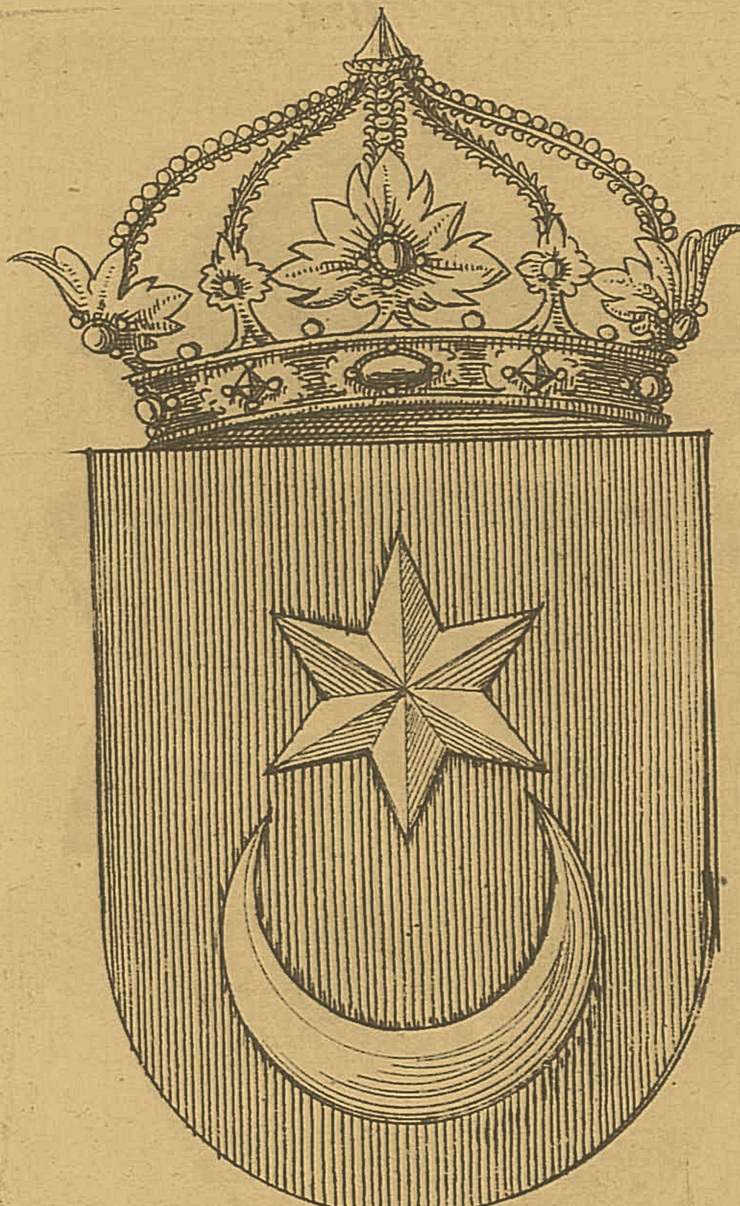
FLoribus expressit verum Natura decorem:
Cunctaque vivificat Solis, in Orbe, jubar.
Hæc in Te Superi, Juli, expressere benigni;
Flos bellus, *Mundi* cerneris esse *Jubar*.
Scilicet; ut *celebris Vir*, *Regi Orbique*, *Deoque*
Charus es; illuces moribus, ingenio.
Ergò *Jubar Mundi*, *Flos belle*, *Vir inclyteque*, *Orbi*
Regi & *chare Deo*: vive niteque diu.

Percipe grato animo parvum, Vir magne, libellum;
Qui Tibi tot titulis ritè dicandus erat.
Nec spernas parvum; majores Te meruisse,
Est sat: quæ potui, meque dedisse, sat est.
Ut pius & bonus es, tenerum defende libellum:
Autoremque sui dilige, amaque. Vale.

Viennæ 27. Apr. 1701.

ILLY-

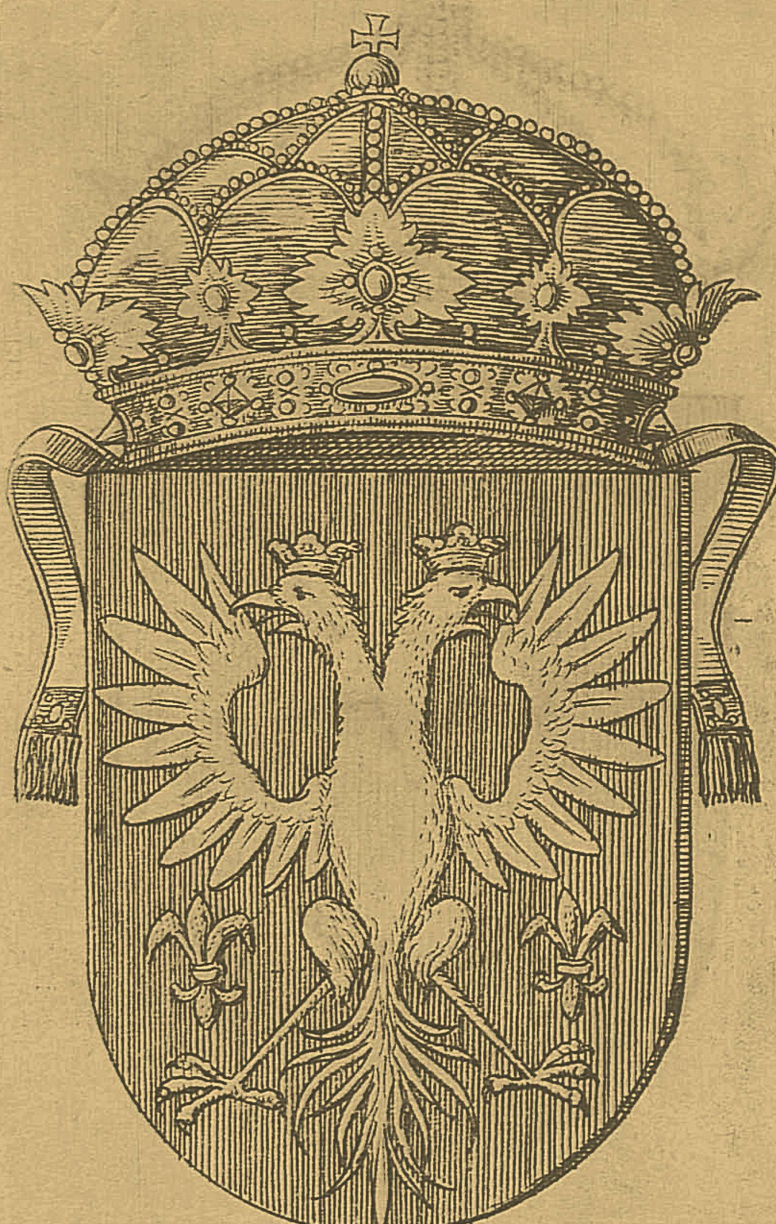
ILLYRICUM.

Candida, juncta Jovi, ſtat campo Luna rubente:
Fortunæ & fidei viva figura meæ.
Candidus eſt animus, genius quoq; grandibus aptus:
Sed varia ſummum ſtat mihi ſorte bonum.

IMPERIUM à NEMANIDE

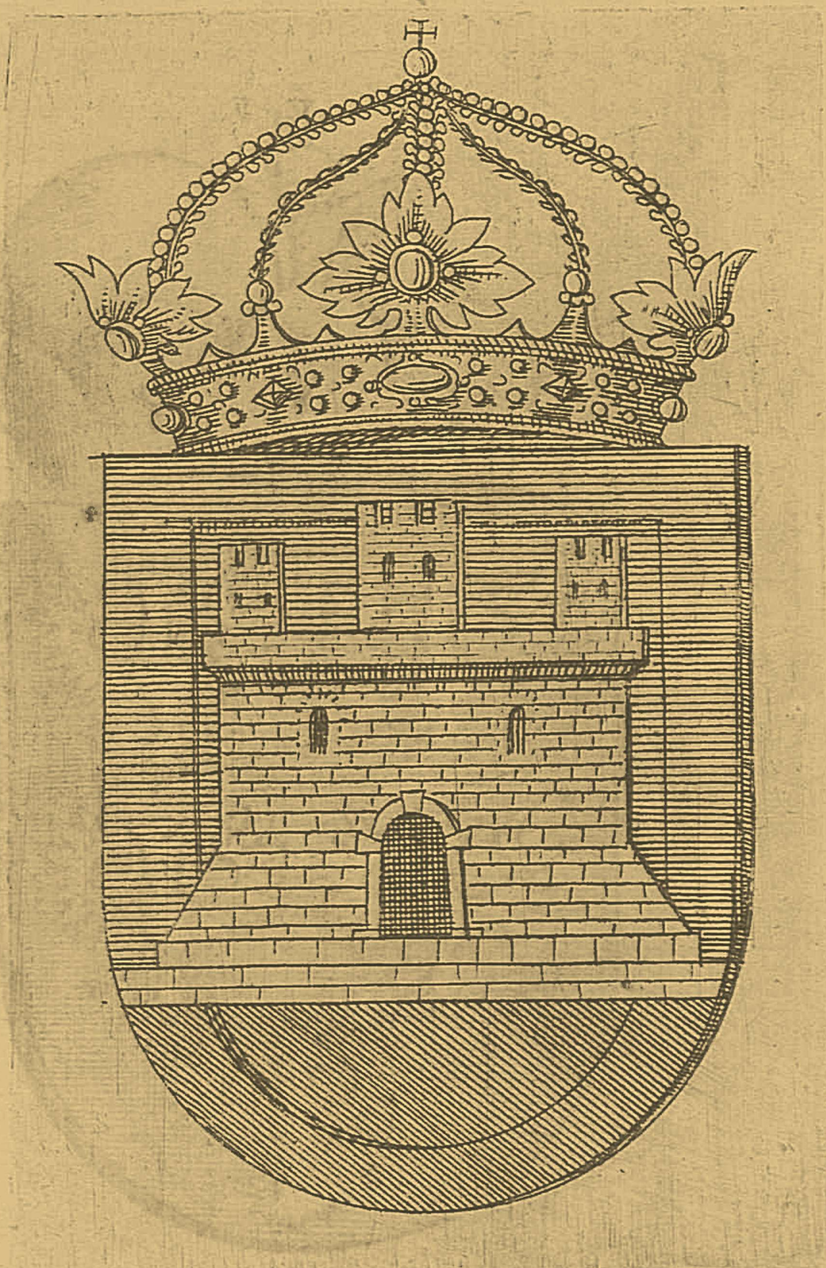
institutum.

Ut Romanæ Aquilæ ſe Syrblica præferat olim:
Albentes plumas induit iſta ſibi.
Aurea ſed tenero fatalia Lilia collo!
Magna potenſq; olim Serbia, Serva modò eſt.

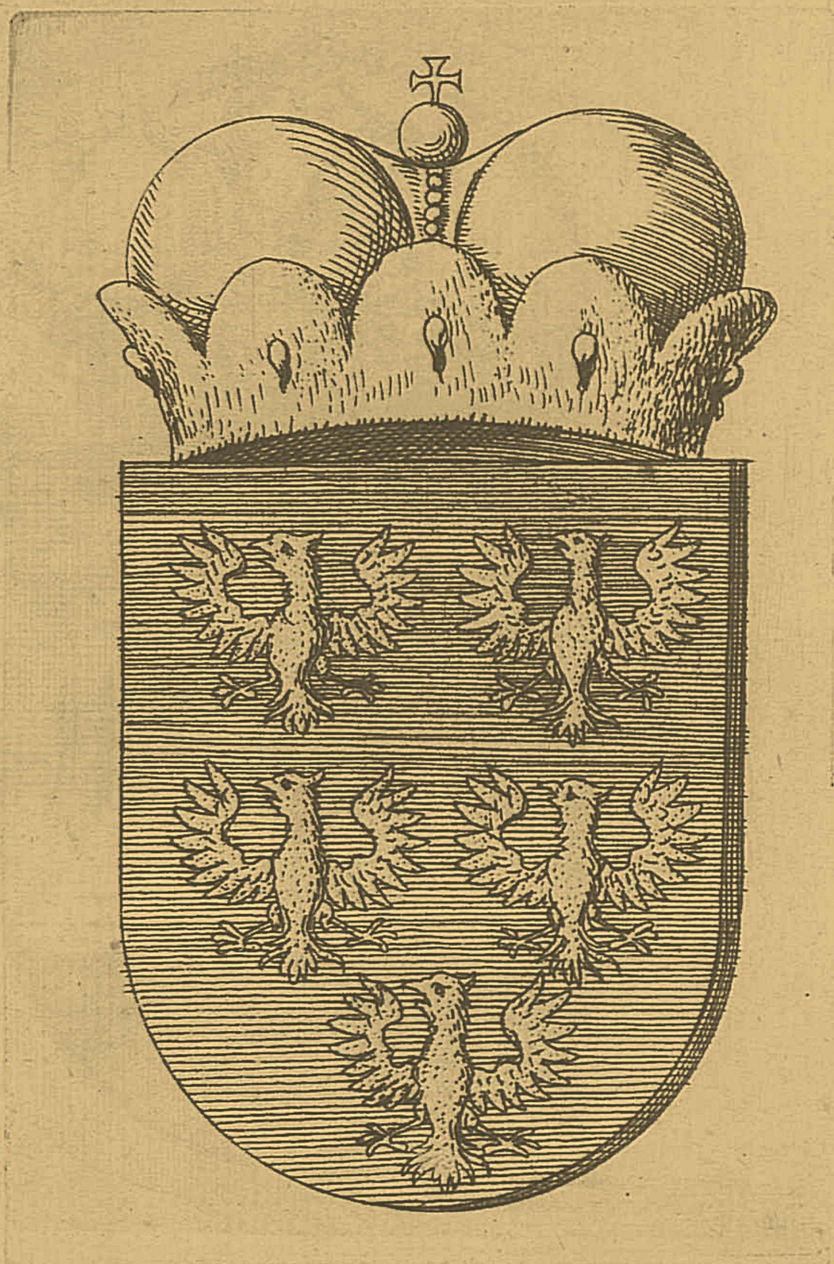
AL-

ALBANIA.

Albæ Arces veteri tribuerunt nomina Regno:
Castriotes Regni pòst renovarat opes,
Exiguo sed Rex & Regnum perstitit ævo:
Albus nempè subit cuncta pericla color.

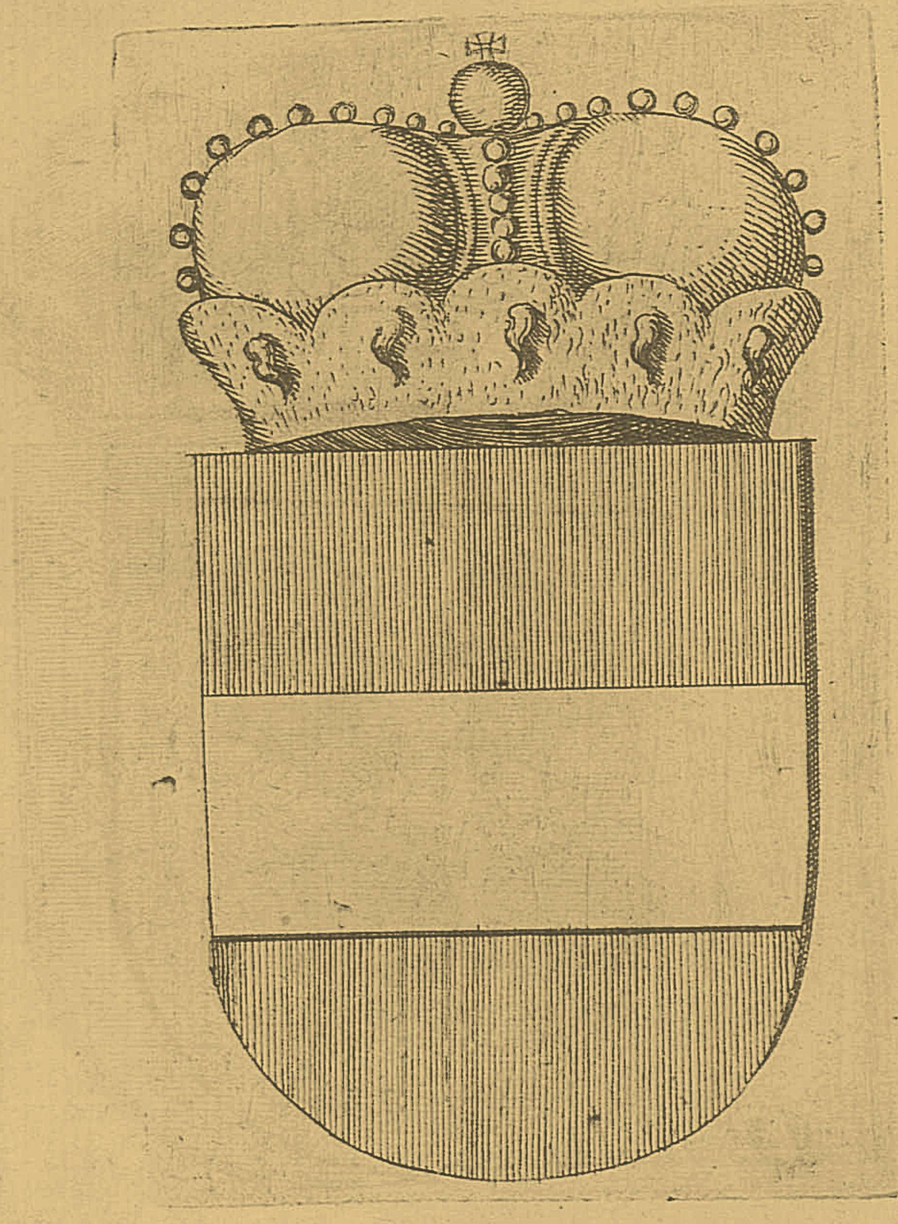
AUSTRIA *vetus.*

Fauſto Cœlipetæ numero recreantur Alaudæ,
Perpetui Veris commoda opesque canunt.
Imperium Terris felix tenet Auſtria primum:
Ad Cœlum laudes terminat illa ſuas.

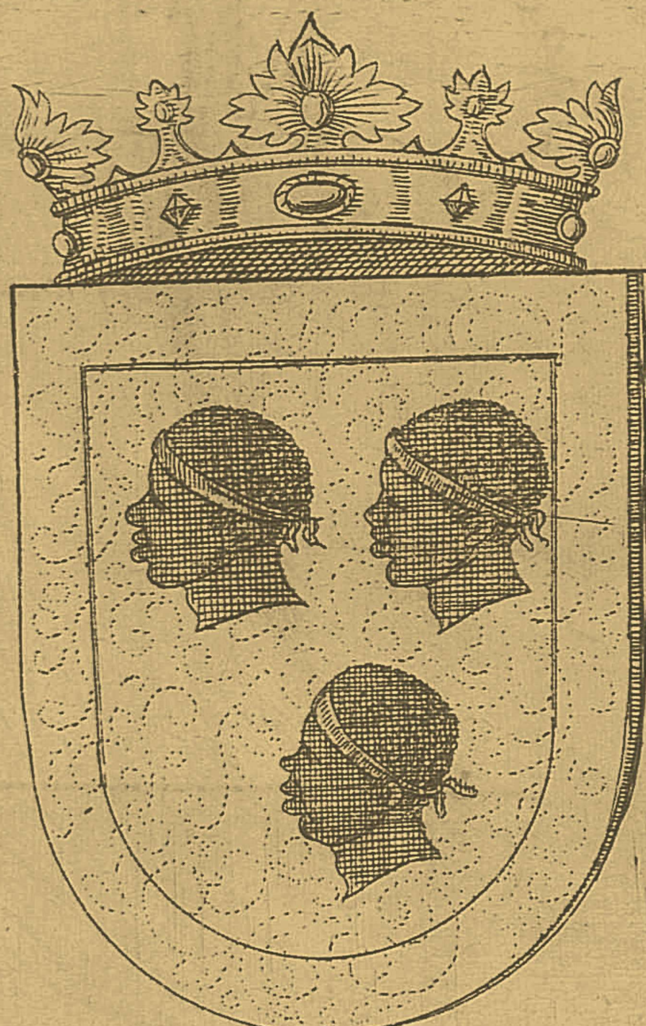
AU-

AUSTRIA *hodierna.*

Alba cruentatum præcingit faſcia ſcutum:
Virtus atque fides talia ſigna dedit.
Hæc eſt Auſtriaco nova, dic, via lactea Cœlo:
Diviſum Imperium cum Jove Cæſar habet.

BESARABIA.

Æquivocum nomen dubios facit esse; cuinam
 Bessia, num Furiis sit vel amica Diis?
Tattaricus Furiis herus hanc, color ater & æquant;
 Candida num mens sit; noverit ipse Deus.

BOHEMIA.

Ipſa coronatum mihi fata dedere Leonem:
 Stat ferus & rubeum candidus opplet agrum.
Bellaci genti cor eſt & forma Leonis:
 Candor at in ſacram ſtat ſine labe Fidem.

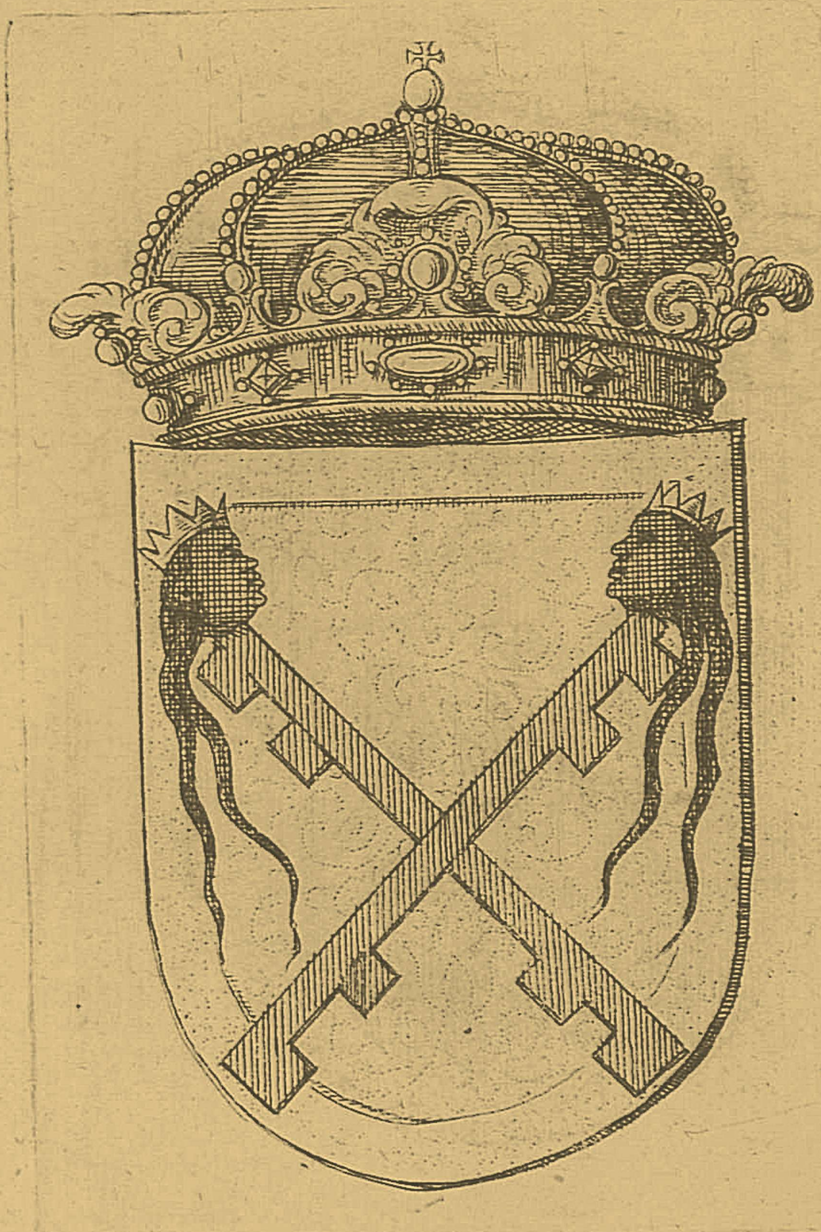
BORUSSIA.

Circinum in expanſis alis, colloque Coronam,
  Atra colore ſuo, regia geſtit avis.
Scilicet hic ſtabilis color eſt : ſic firma Corona;
  Fine carens Regnum circulus ultrò notet.

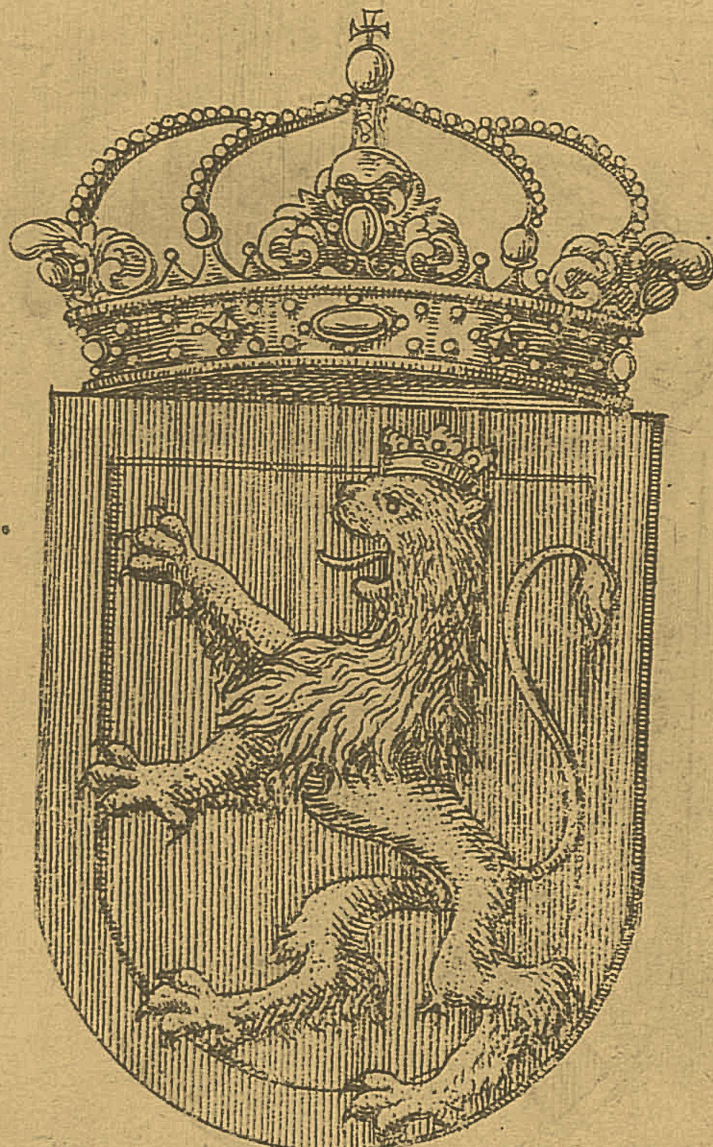
BOS-

BOSNA.

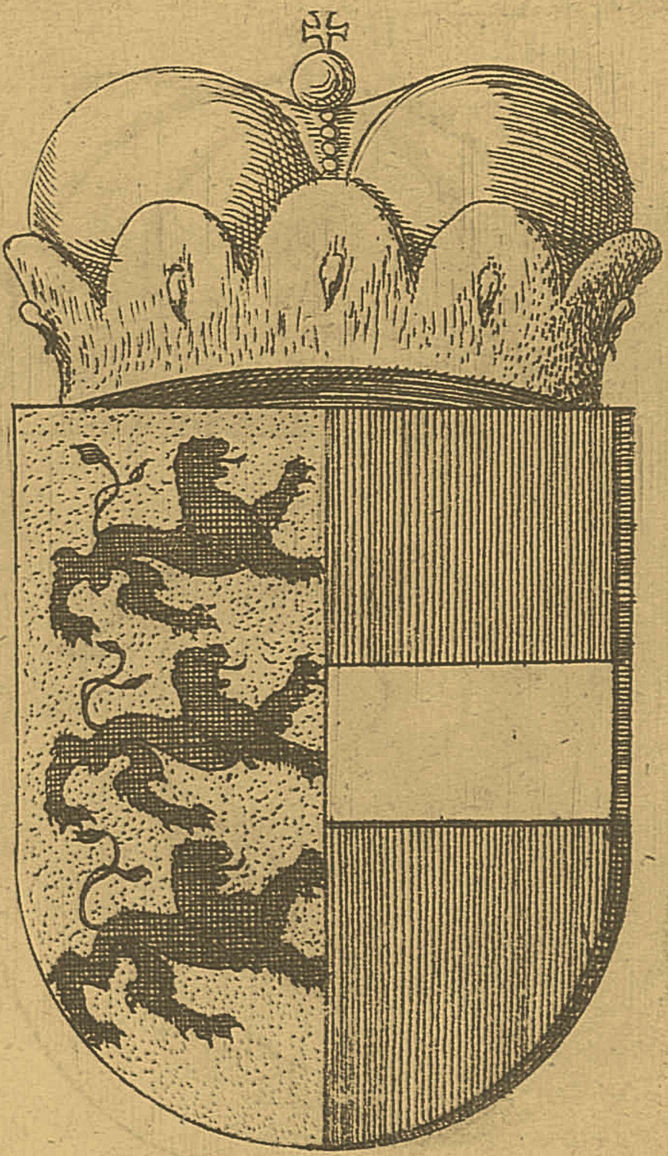
Nodoſam rubeamque Crucem ſuper aurea ſcuta
Fatorum quodam numine Boſna tuli.
Inſita telluri eſt argenti copia & auri,
Sed populo gravium copia magna Crucum.

BULGARIA.

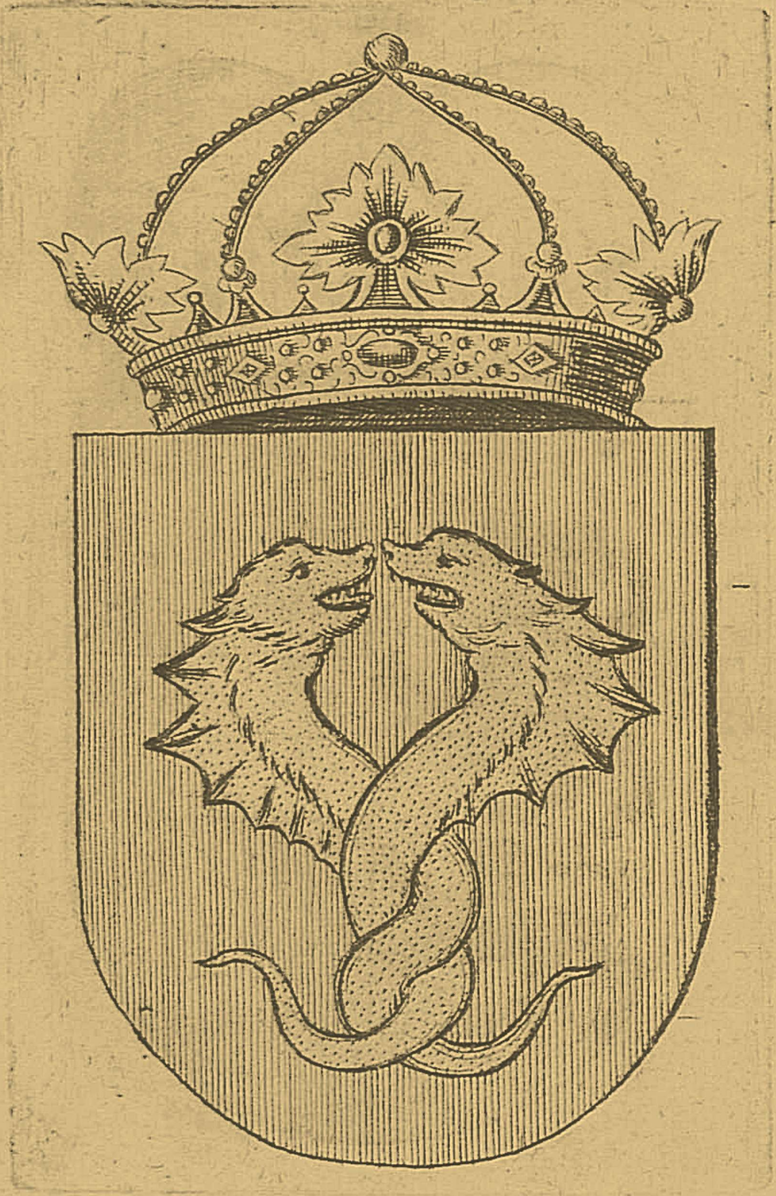
Erigit in rubeo fulvus mihi ſe Leo campo:
Errant Pictores, qui ſtatuere nigrum.
Et proprium ſervo Bulga de flumine nomen,
Et pecudum in prædas ingenioſa feror.

CARINTHIA.

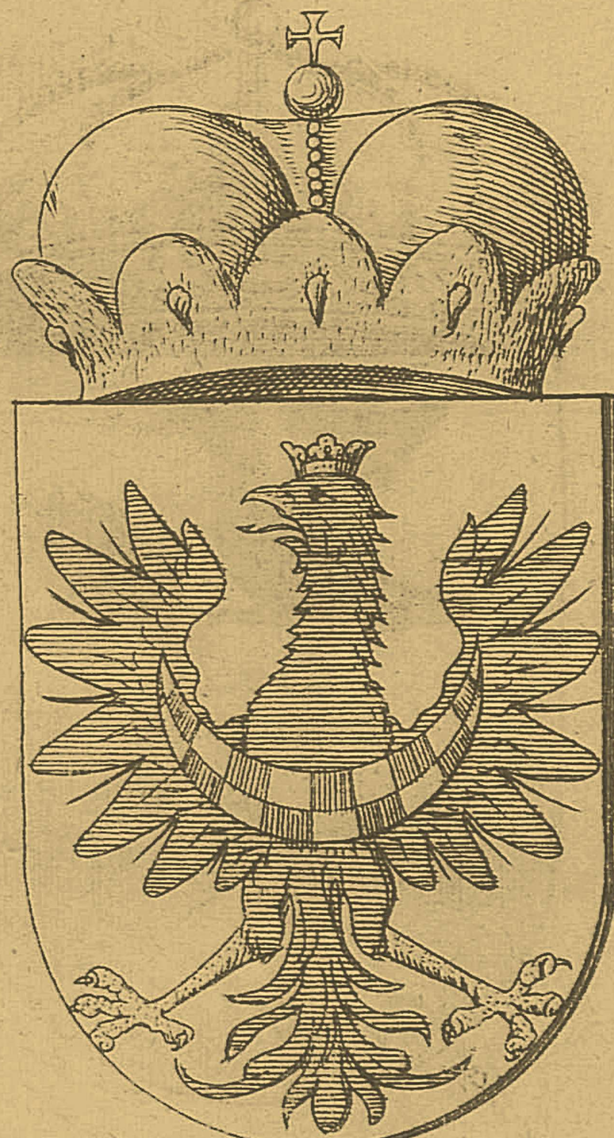
Candori Auſtriaco nigros junxiſſe Leones,
Hæc majeſtatis ſigna Carinthia habes.
Viribus ùt Virtus conjuncta triumphat amicis:
Vincis in Auſtriaca cuncta, Carinthe, fide.

CELTÆ.

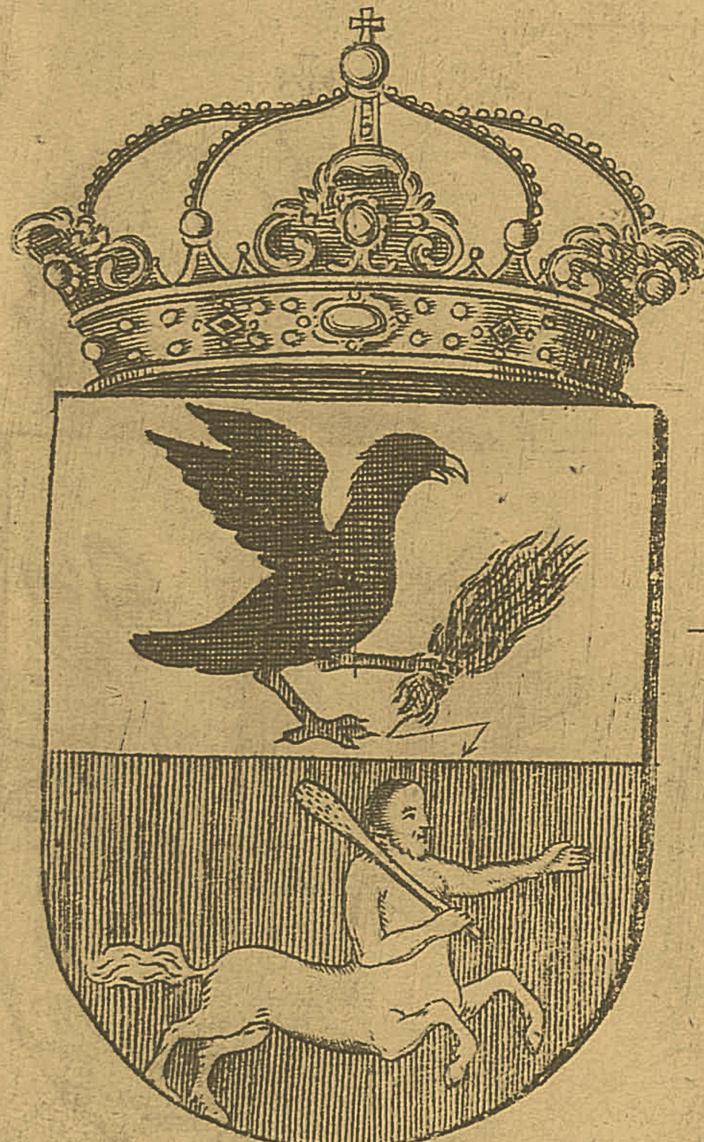
Serpebat quondam gens Celtica more Draconum:
Ipſa alias gentes ore cruenta vorans.
Ut ſerpens, Draco ſit, ſerpentem devorat antè:
Sic damno alterius Celta parabat opes.

CARNIOLIA.

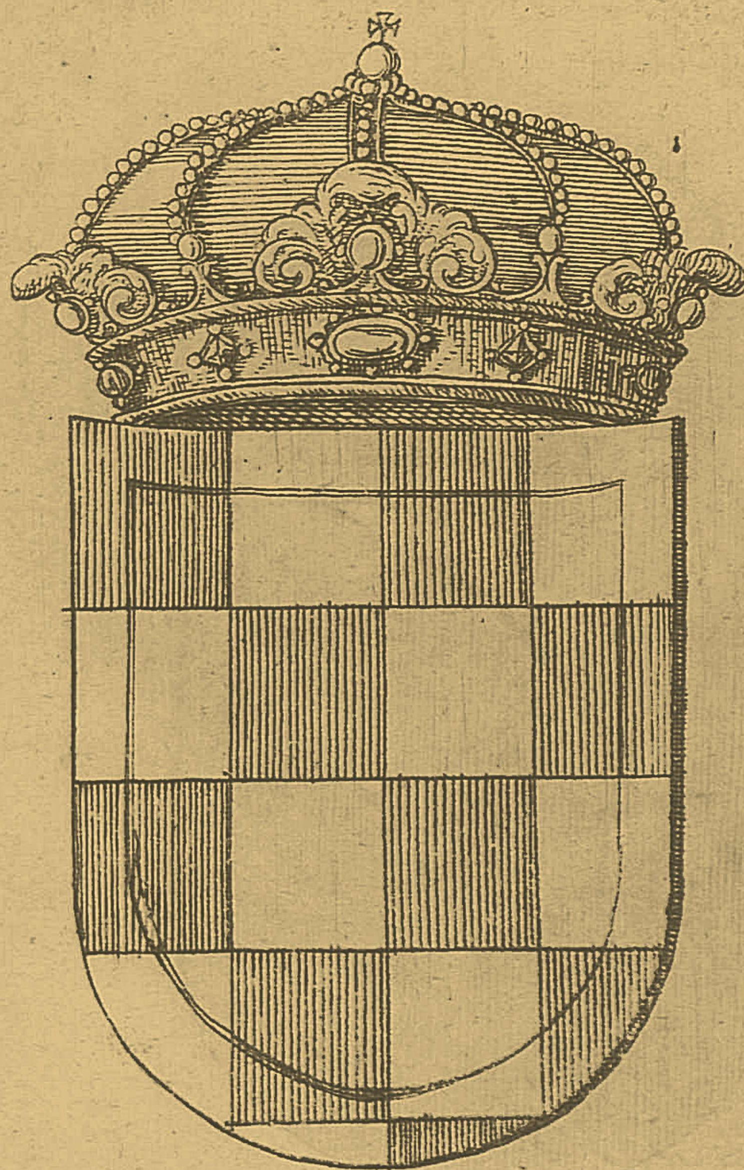
Crescentem Lunam Jovis ales ad æthera perfert:
Cœlicus hujc color est, candida at illa rubet.
Crescentis Populi, & Superos pietate colentis,
Carniolæ hæc Fatô Symbola facta putem.

CRETA.

Centauros, magnique Jovis cunabula quondàm
Fingebat terris Creta ſuperba ſuis.
Centauris ſubjecta gemit, procul à Jove cedens,
Hoſtibus & ſociis fabula vera modò.

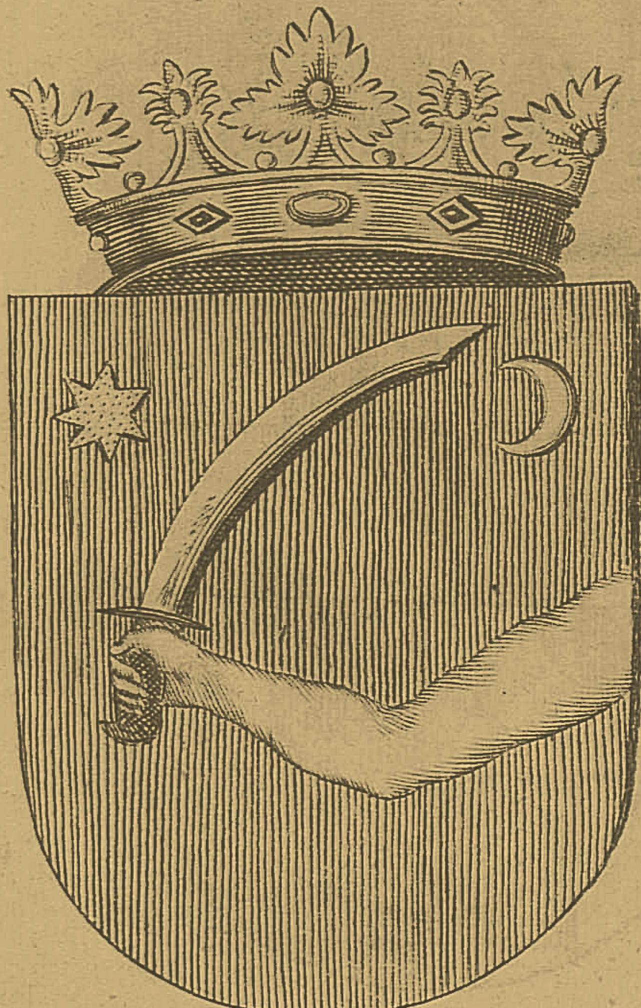
CROATIA.

Candidus & rubeus color hoc variatur in agro,
 Invitans ſortes ad mea fata vagas.
Scilicet hic jacitur dubii alea ſæpè Gradivi;
 Vulneror: at nullo vulnere candor abit.

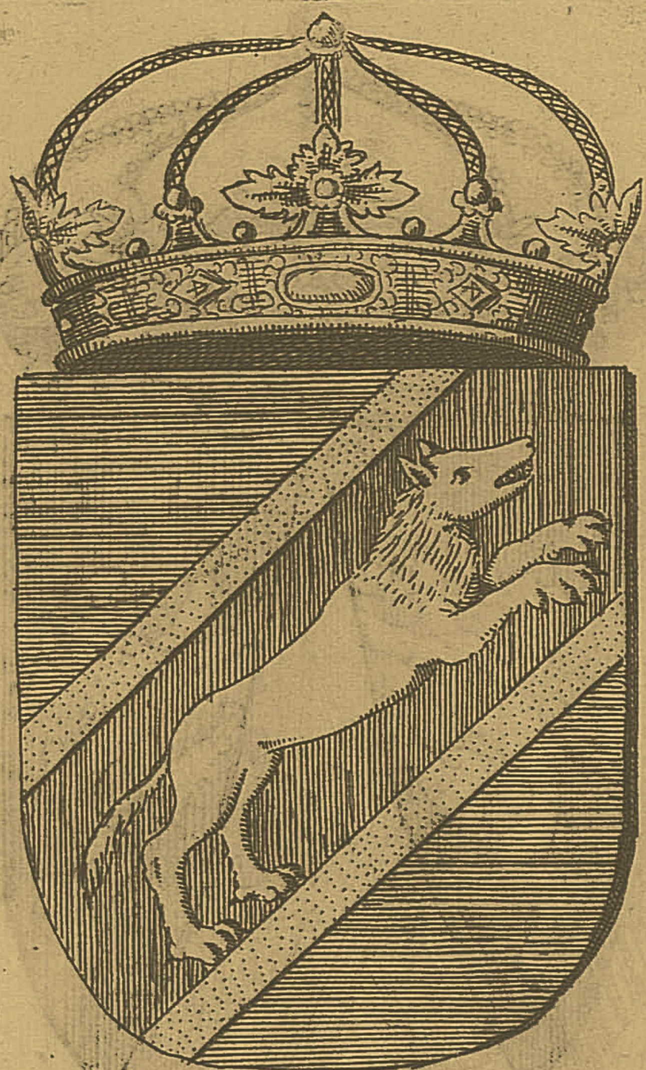
CHUL-

CHULMIA.

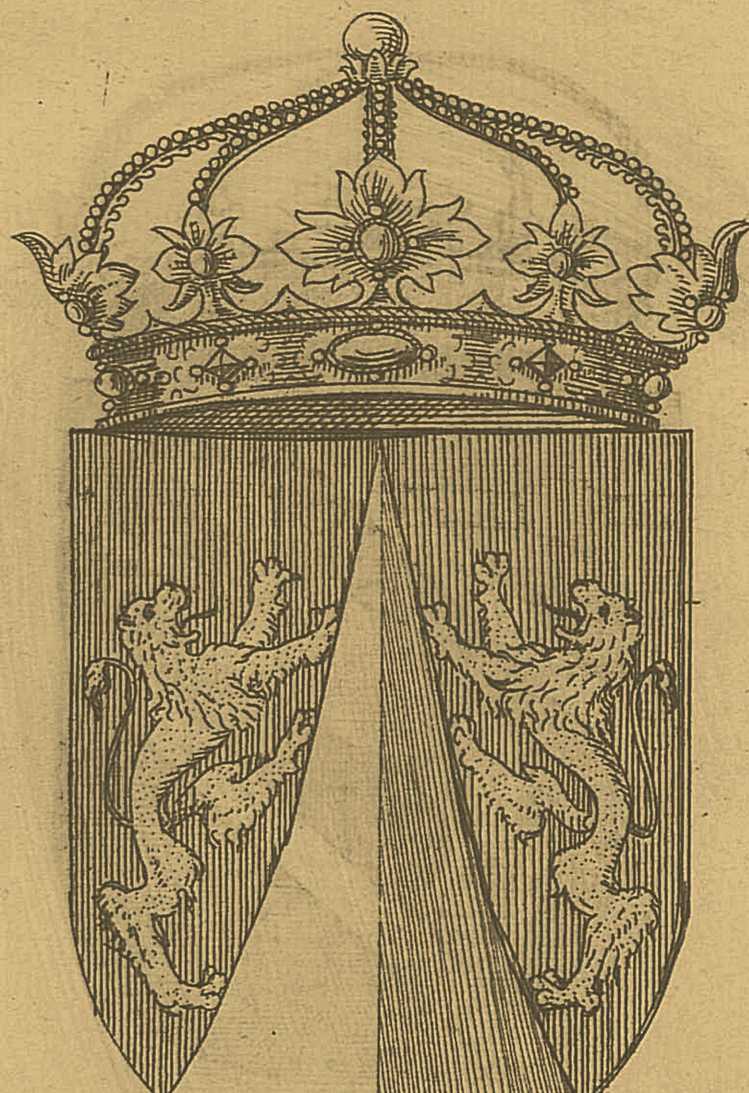
Nuda gerit curvum pro ſtemmate dextera ferrum:
Hinc Luna eſt fidei teſtis & inde Venus.
Martis amica Venus, Lunæ eſt mutabile numen:
Martia gens variis caſibus inde ſubeſt.

CUMANIA.

Gens inimica priùs, ſub amicæ nomine ducta,
Experta eſt Unnis qualis & antè fuit
Pilum non animum mutat lupus, atq; inimicus
Qui fuit, haud unquam verus amicus erit.

DACIA.

Scandebant quondàm fulvi ſuper alta Leones,
Cùm proprios habui Dacia dives heros.
Quos mihi Romanus poſtquam, Scytha, Thraxq; to-
Nec Leo jam ſupereſt, nec diadema mihi. (tondit;

DALMATIA.

Trima coronati mihi colla dedere Leones:
  Cæruleo hæc ſcuto triquetra forma locat.
Perfectus numerus fert majeſtatis honores;
  Et Maris ac Cœli, maxima quæque, color.

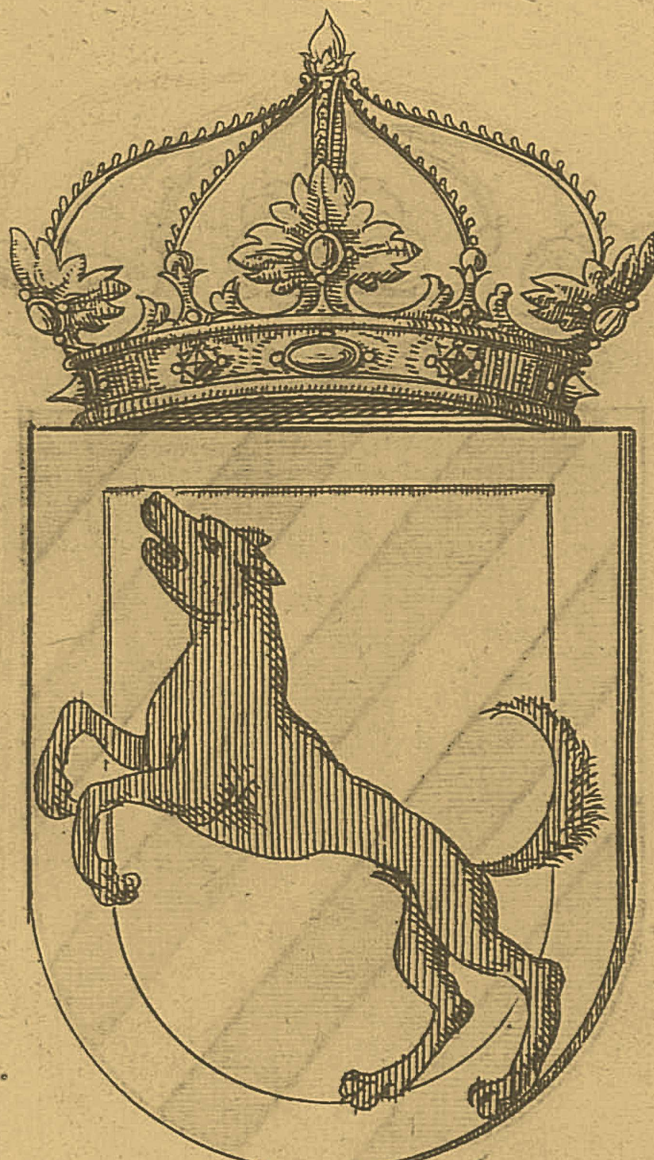
DARDANIA.

Hæc Phrygibus Regem tellus & nomina misit:
Progenitor Priami hinc Dardanus ortus erat.
In proprio nunc ipsa Solo jacet orba vetusto
Nomine; Dardaniæ tantæ ruina fuit.

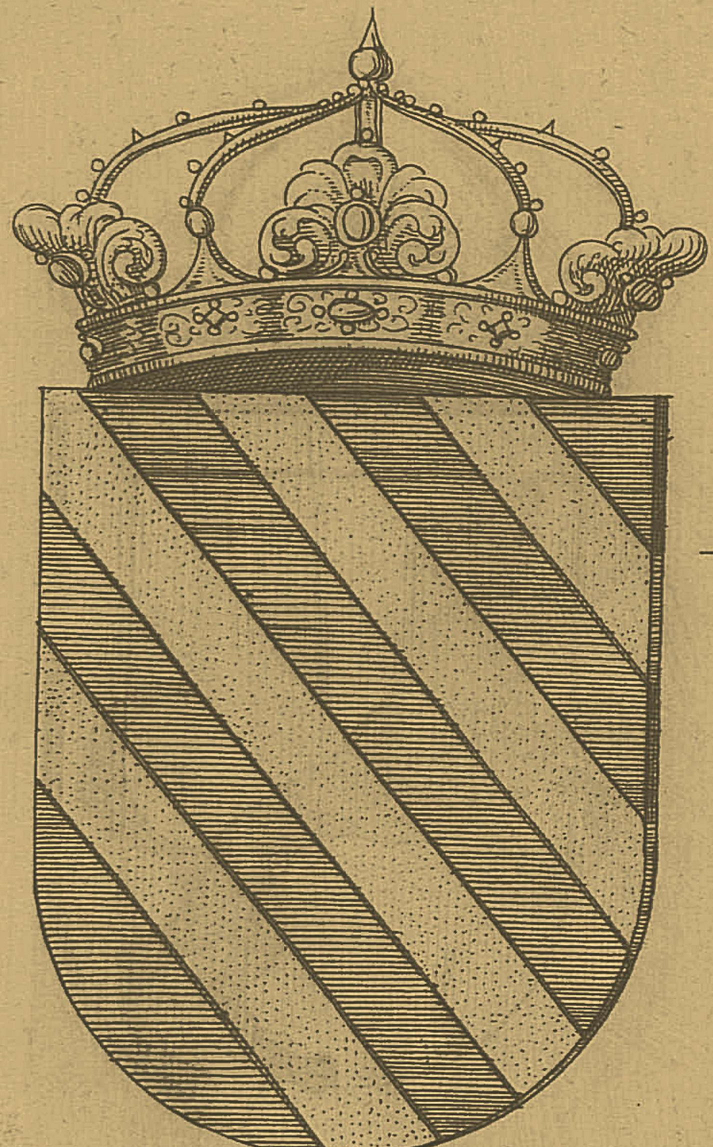
EPI-

EPIRUS.

Epiri Regnum quandoque Molossia dictum,
Fœcundum Canibus nomen, & arma tulit.
Venatus Canis hic propriis sub Regibus olim,
Threiciæ Lunæ nunc latrat ante fores.

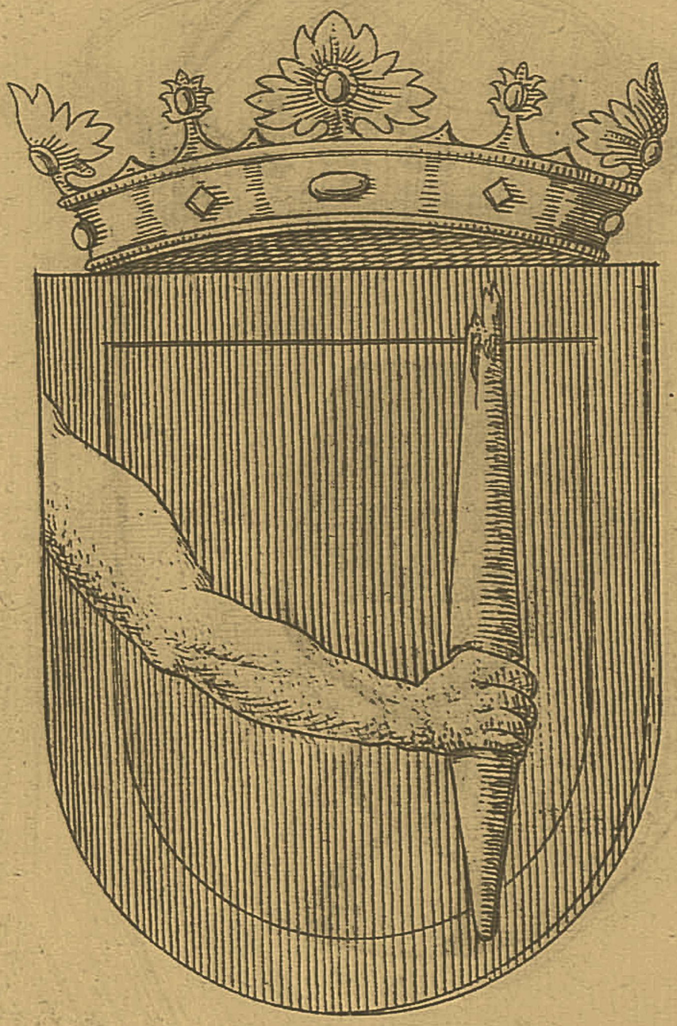
GRÆCIA.

Cæruleo gaudet Sapientia celsa colore:
  Aurum cuj famulum, cuj decus omne subest.
Graja Viris tellus quondam sapientibus uber,
  Auro & consilio jam modò pauper eget.

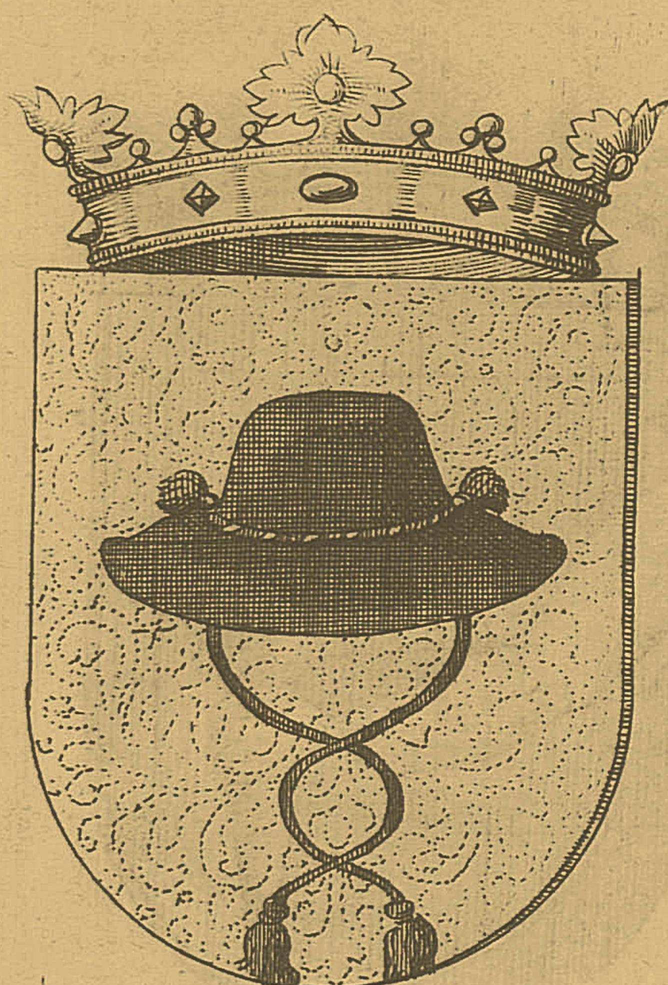
HER-

HERCEGOVINA.

Hoc fatale tibi fuerat, Chudvergia, Scutum:
Nudata geritur lancea fracta manu.
Isthæc primævi sunt inclyta signa valoris:
Fractis namque armis vis spoliata jacet.

JAPODIA.

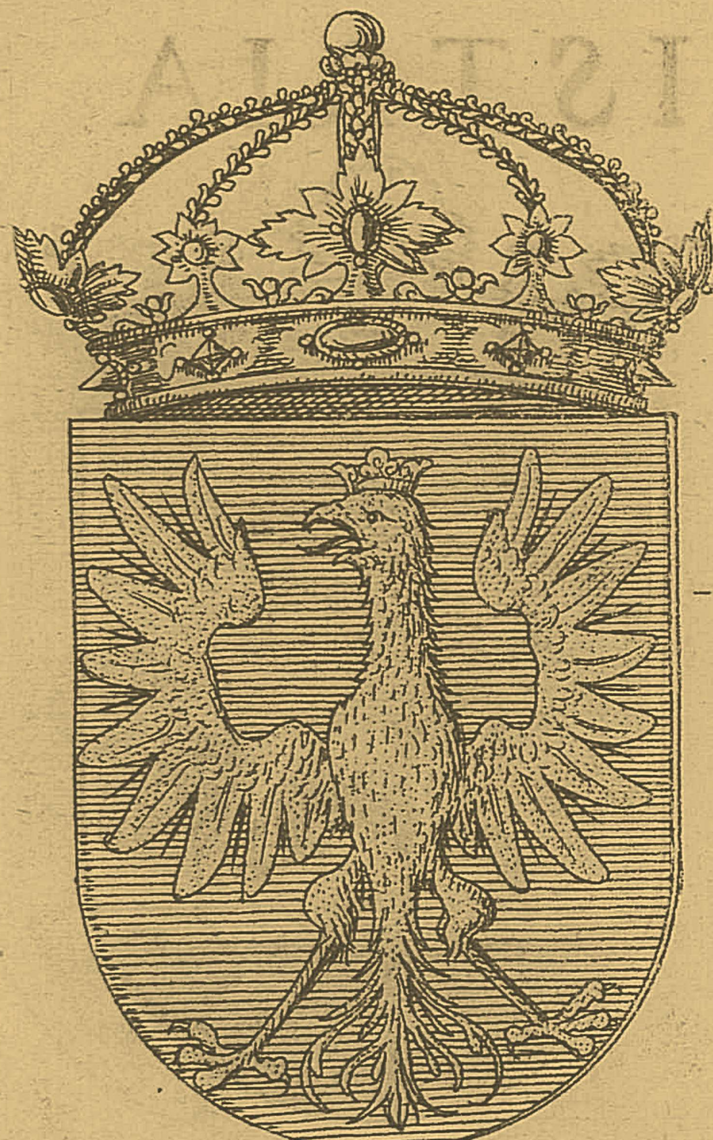
Maxima cœlesti Phaëtontis fabula casu
    Japodibus pullam congrua & arma dedit.
Atra veste notant Phaëtontis justa: galero
    Solari frontem denique ab igne tegunt.

ISTRIA.

Portubus & pratis & ſaltibus Iſtria dives,
Lactiferis tellus apta & amata Capris.
Dura licèt villo neget uber pingue Capella:
Cornua prendenti lac dabit, atque cutem.

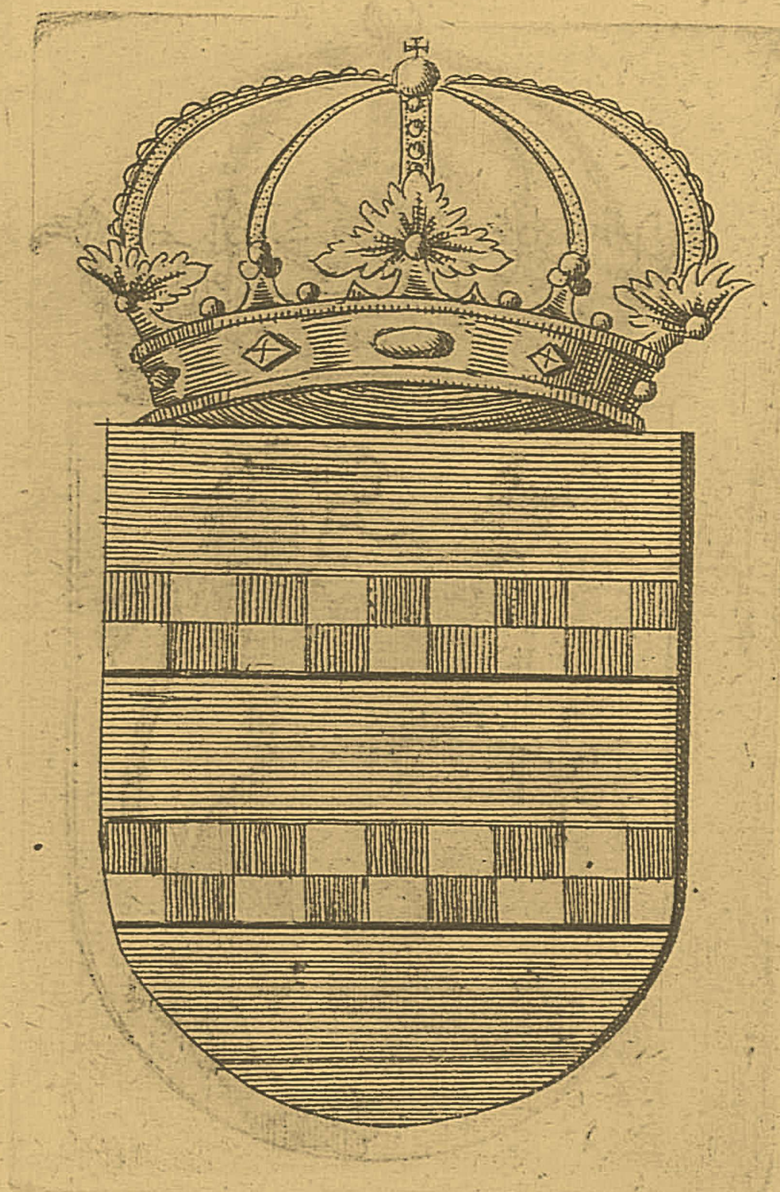
LIBURNIA.

Celſa mihi eſt tellus, Aquilis auroque locuples:
Jusque dabam Adriacis regius Ales aquis.
Plura Liburnorum cùm quondàm Regna fuere:
Nunc per ſe gaudet nomine quodque novo.

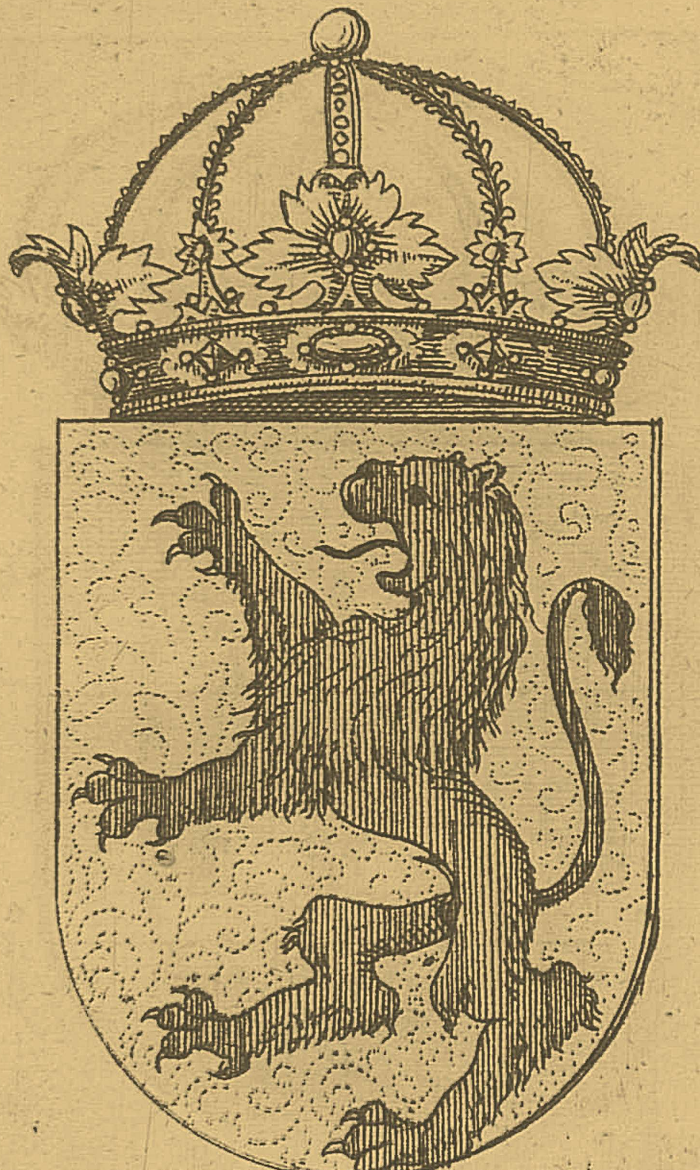
LO-

LODOMERIA.

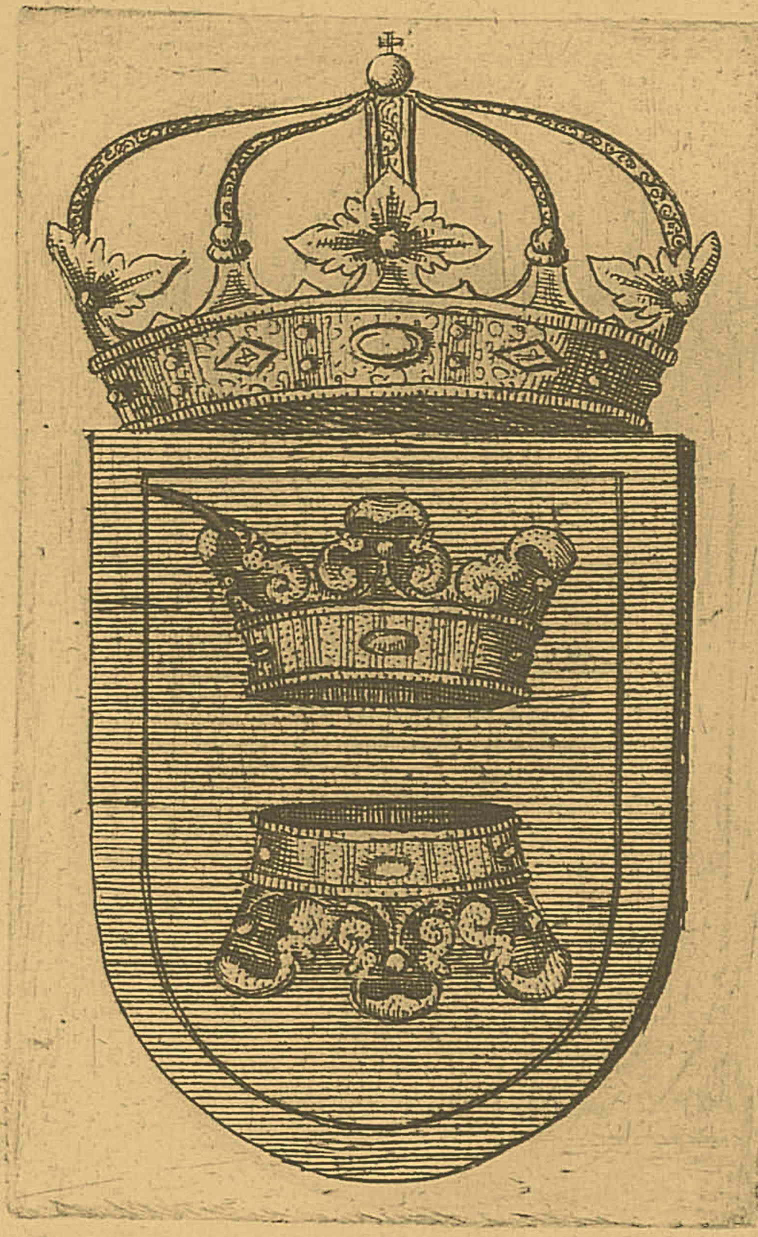
Flumina cœruleo variat Lodomeria in agro;
Lacteus eſt rubeo mixtus utrique color.
Hæc Belli Paciſque puta fatalia ſigna:
Pro Patria fit amor, pro Patriaque furor.

MACEDONIA.

Aurea ſcuta mihi rubeo protecta Leone,
Ad regale olim ſigna fuere decus.
Privavit magnum diademate Turca Leonem;
Quo ſemel amiſſo totus abivit honor.

MOESIA.

Mœſia cœruleo diademata jactat in agro:
Auro olim ſemper paneque dives humus.
Hujus at eſt pridèm ſubverſa Corona decoris:
Ipſaque nunc panem ſeminat, alter edit.

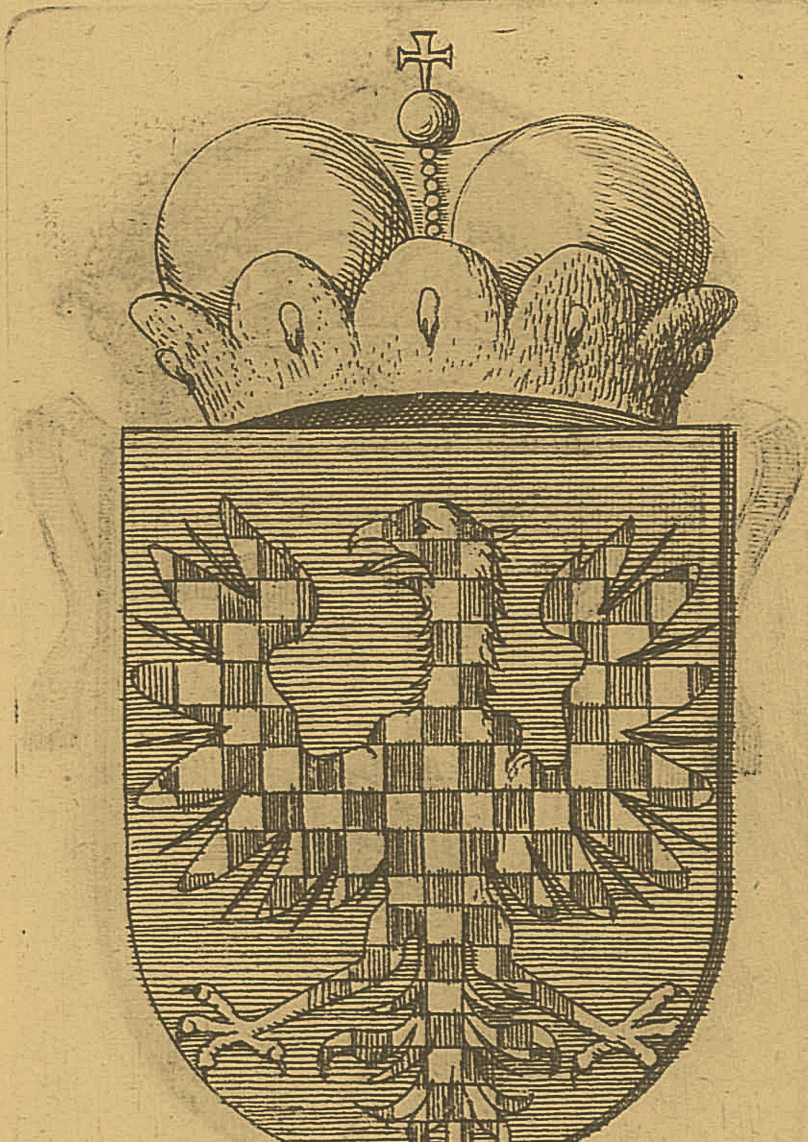
MOLDAVIA.

Daca ſuo tellus de flumine Moldava dicta:
A quo & devectum monſtri, habet arma, caput.
Turpe caput fulvo jam factum nobile campo:
Quò magè res rara eſt, charior eſſe ſolet.

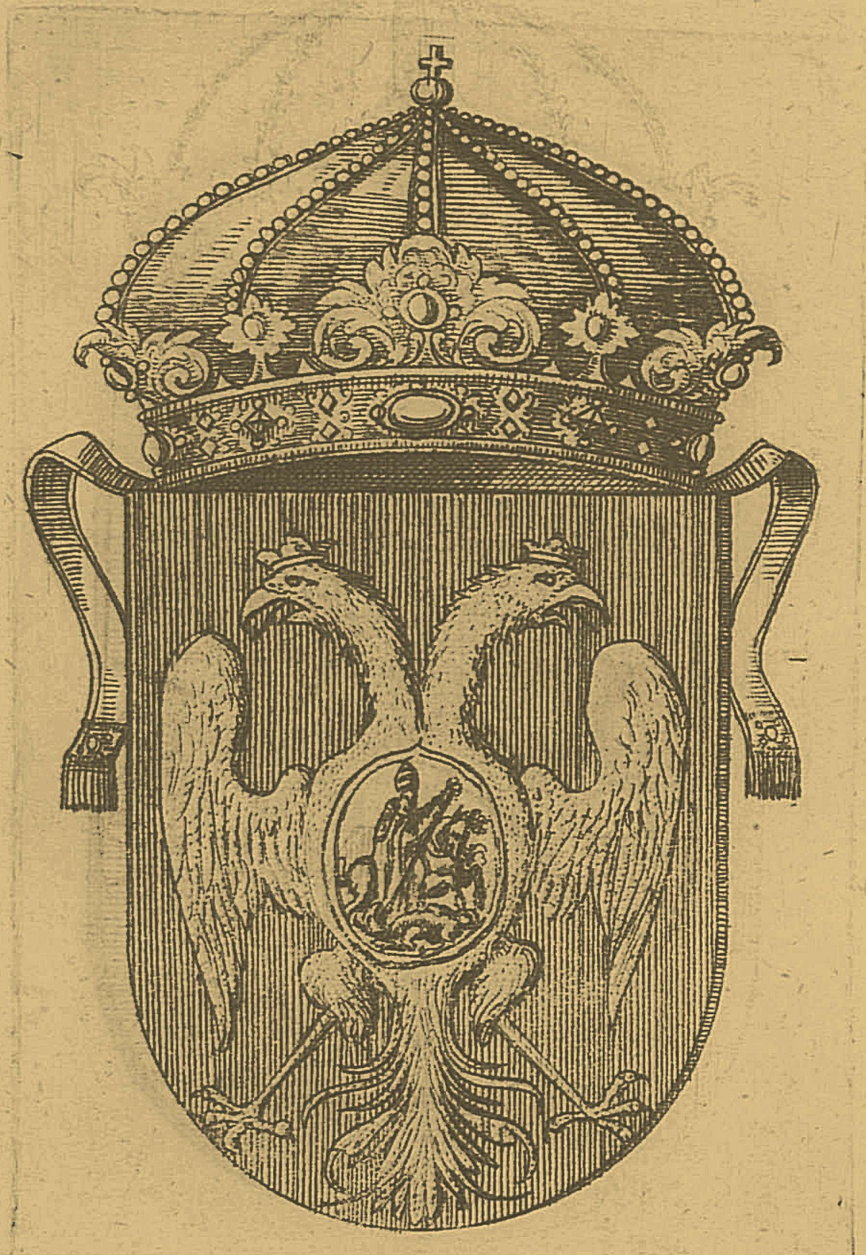
MO-

MORAVIA.

Permultis ambita procis, variantibus ævis,
    Tam Pace ac Bello ſæpè petita fui.
Candidus hìc color eſt Aquilæ rubeusque volanti,
    Inter cœlipetas ſed decor omnis Aves.

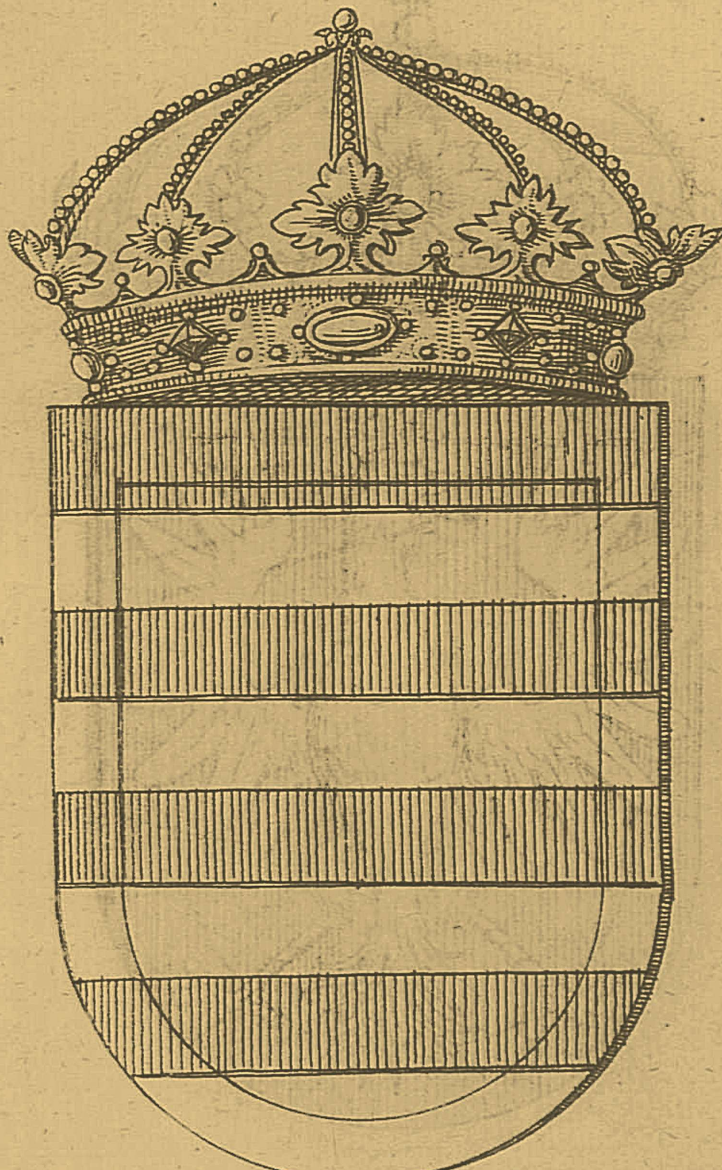
MOSCOVIA.

Bicipiti aurato Jovis Alite Moskua gaudet,
Hostibus & populis invigilando suis.
Vincens ferro hostes, populos & jure gubernans,
In populo obsequium Dux habet, hoste metum.

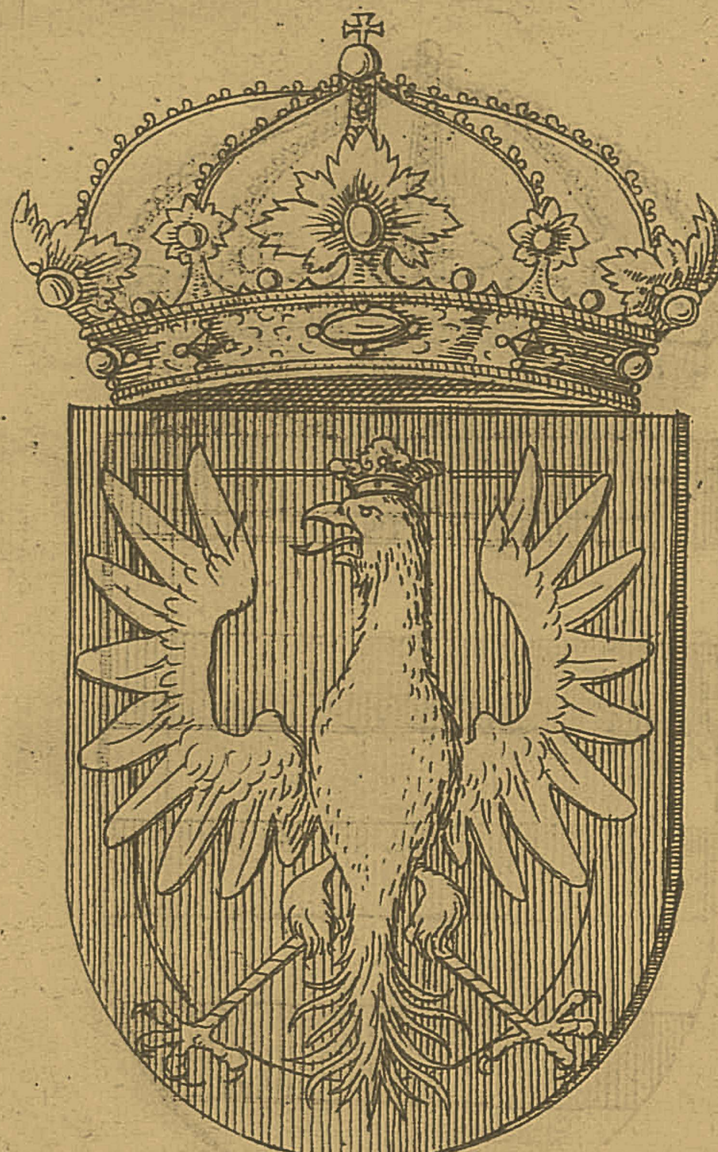
PAN-

PANNONIA.

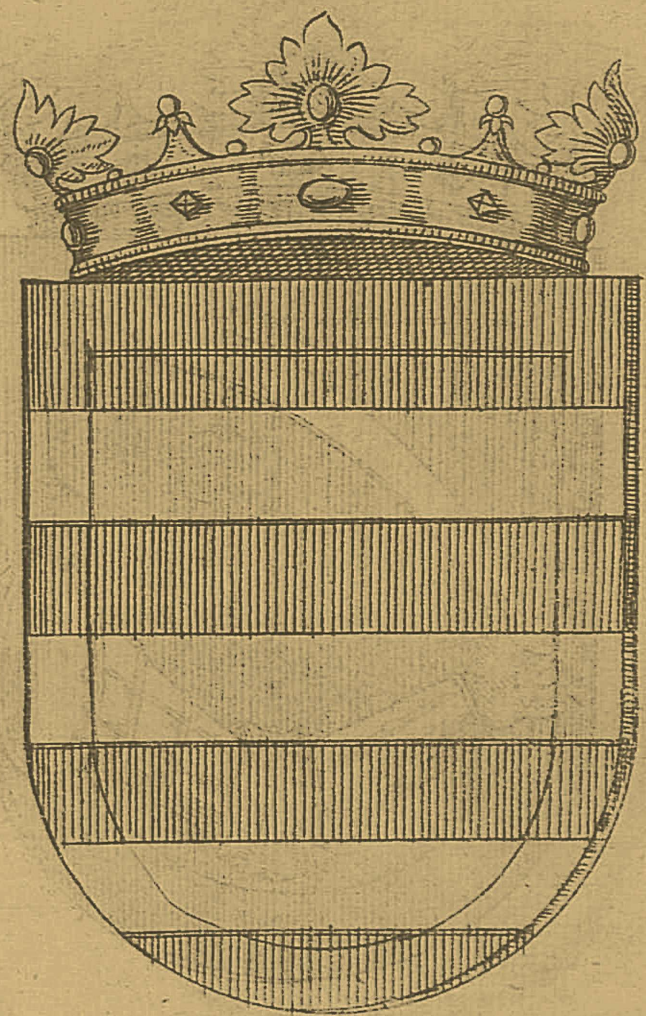
Percurrunt rubem quatuor mihi flumina campum;
Lactea percurrunt flumina pingue solum.
Sæpè fuit campus mihi, flumina sæpè cruenta;
Sic pro fertilibus Bella geruntur agris.

POLONIA.

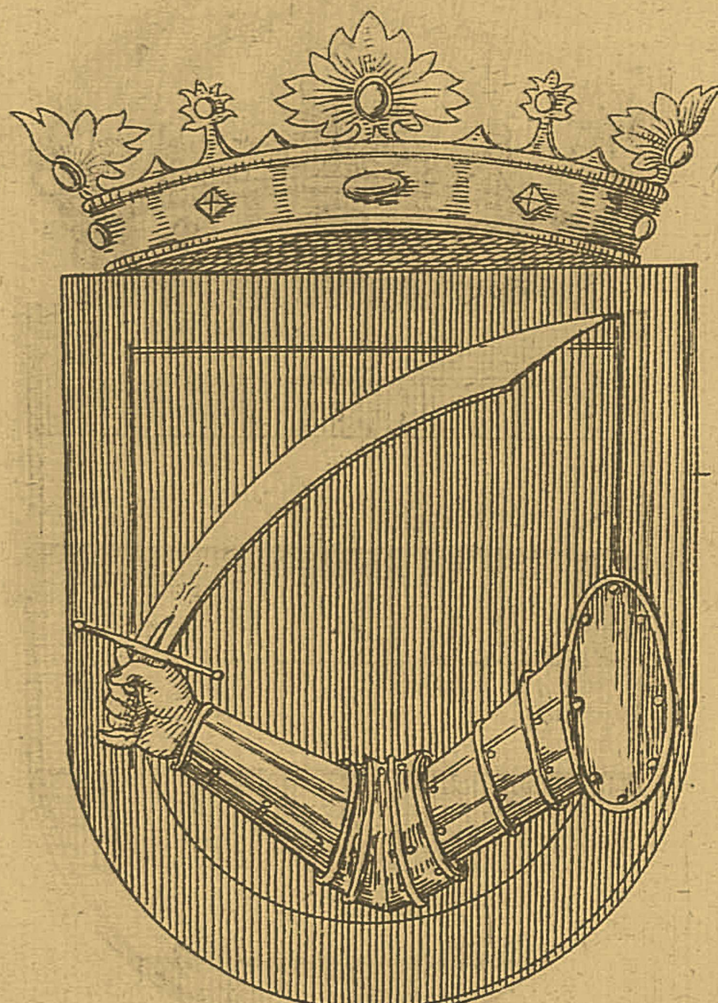
Montibus ex Slavnis ad Sarmata rura recepta
Albentes alas regia tollit avis.
Ingenio atque Fide generosa Polonia pollet:
Prospicit ampla Solum, conspicit alta Polum.

RAGUSA.

Altera in Adriacis Ragusa Urbs libera terris
  Fundit per campum flumina trina rubrum.
Sed ne clara malo turbentur flumina ductu,
  Mense novum quovis eligit illa Ducem.

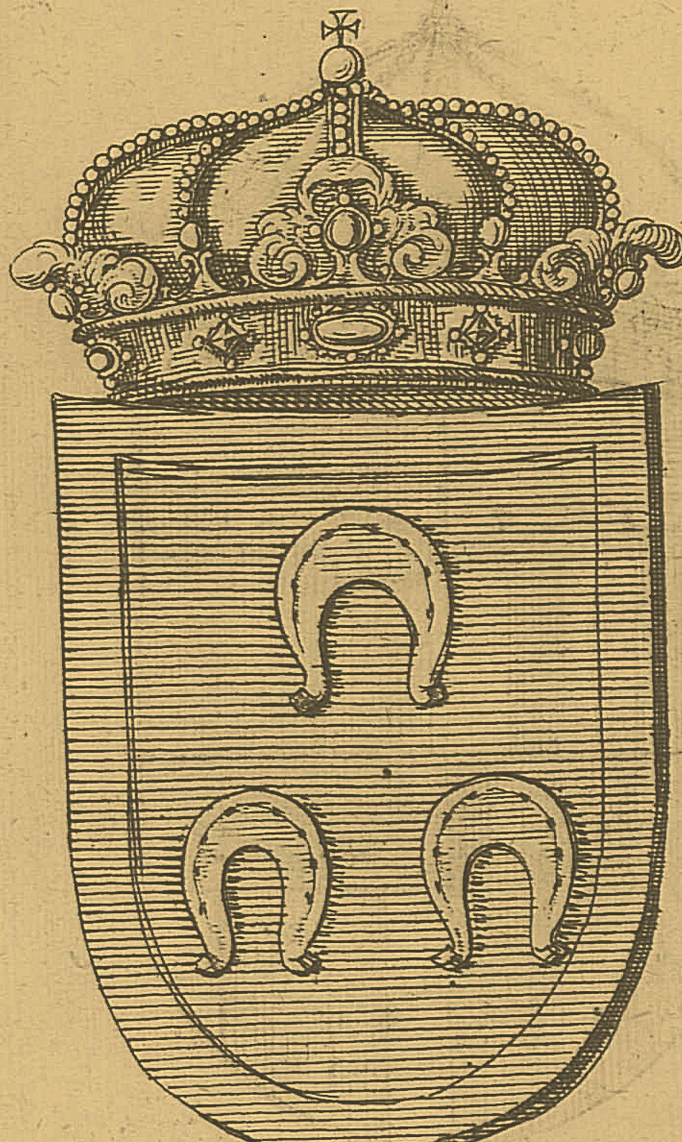
RAMA.

Dij mihi, non homines & nomen & arma dedere
  Pro Patria, in Patriam bella cruenta tuli.
Scilicet hoc ipsum *Rama* nomen continet *arma*;
  Hinc est, armatam vivere semper, opus.

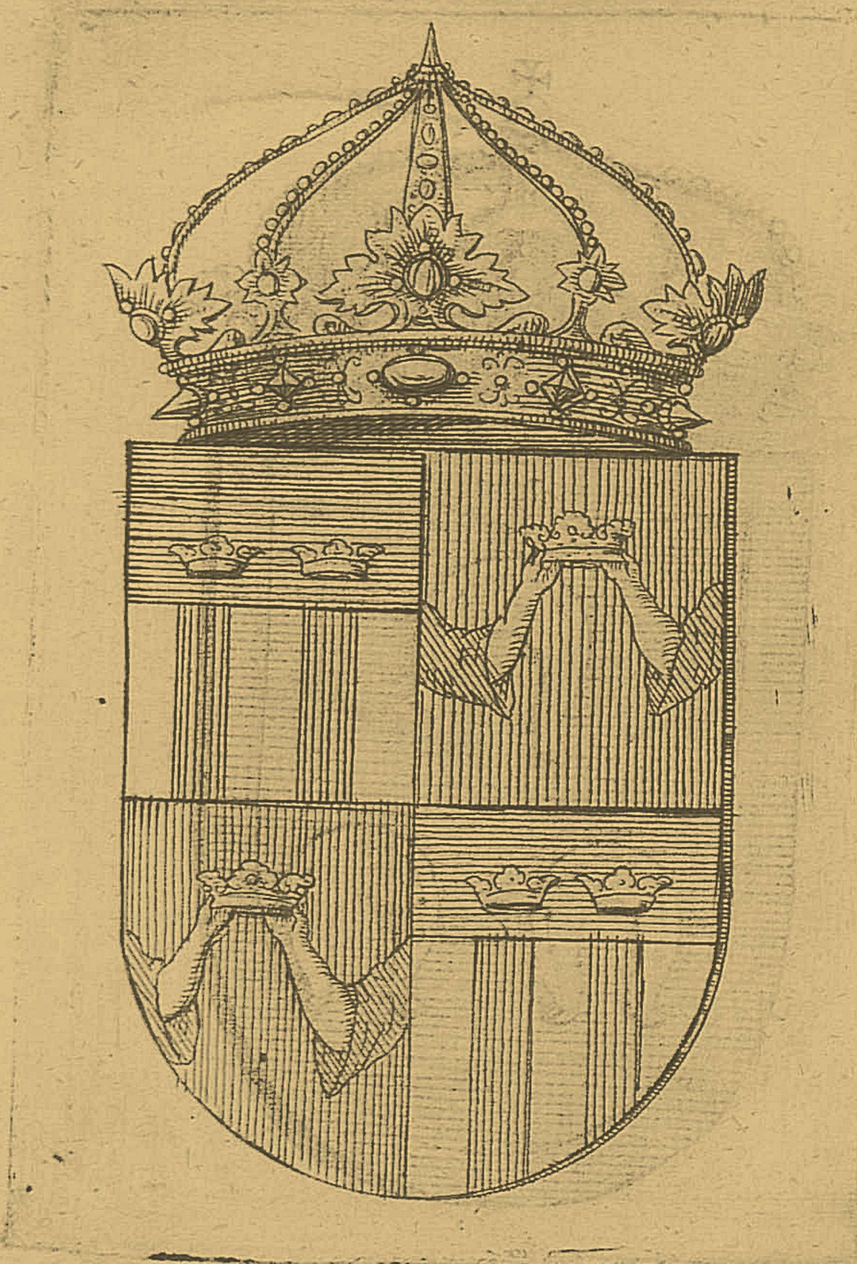
RAS-

RASSIA.

Tres mihi cœruleo soleæ spectantur in agro:
Campum cursuro calceus aptus equo.
Campus adest: & equo soleas sua Rassia figit:
Ipsa alit atque tenet, considet alter, equum.

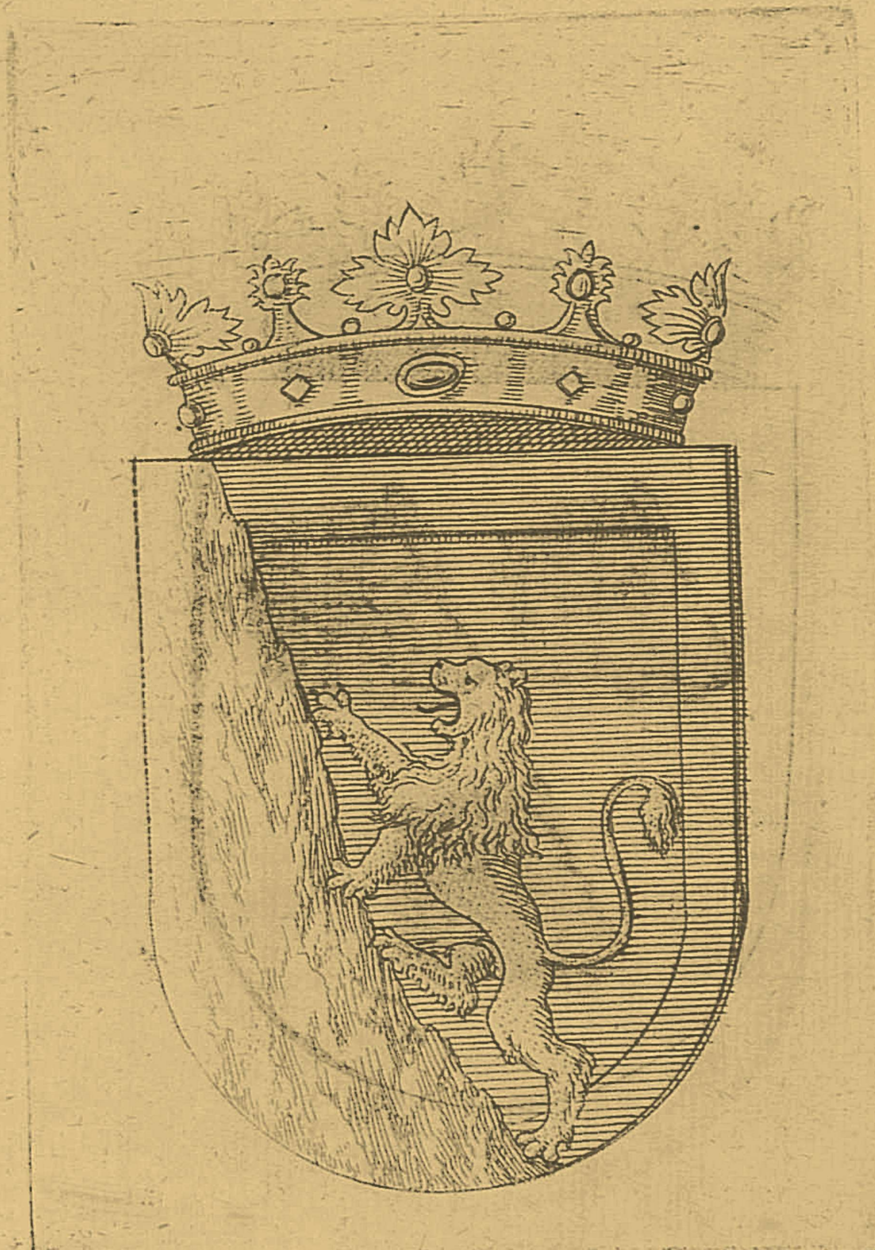
ROMANIA.

Fato & vi plures nova gestit Roma Coronas:
Romano regimen nomini in Orbe datum est.
Divisum Imperium, mutataque nomina Regum,
Quis, quàm Rerum Auctor, jam reparare potest?

RUS-

RUSSIA.

Excellas rupes fulvo ſcandente Leone
Ornavit ſcutum Ruſſia rubra ſuum,
A teneris aptat duris ſe Ruſſia rebus,
Ut dura effringat, molliùs aut toleret.

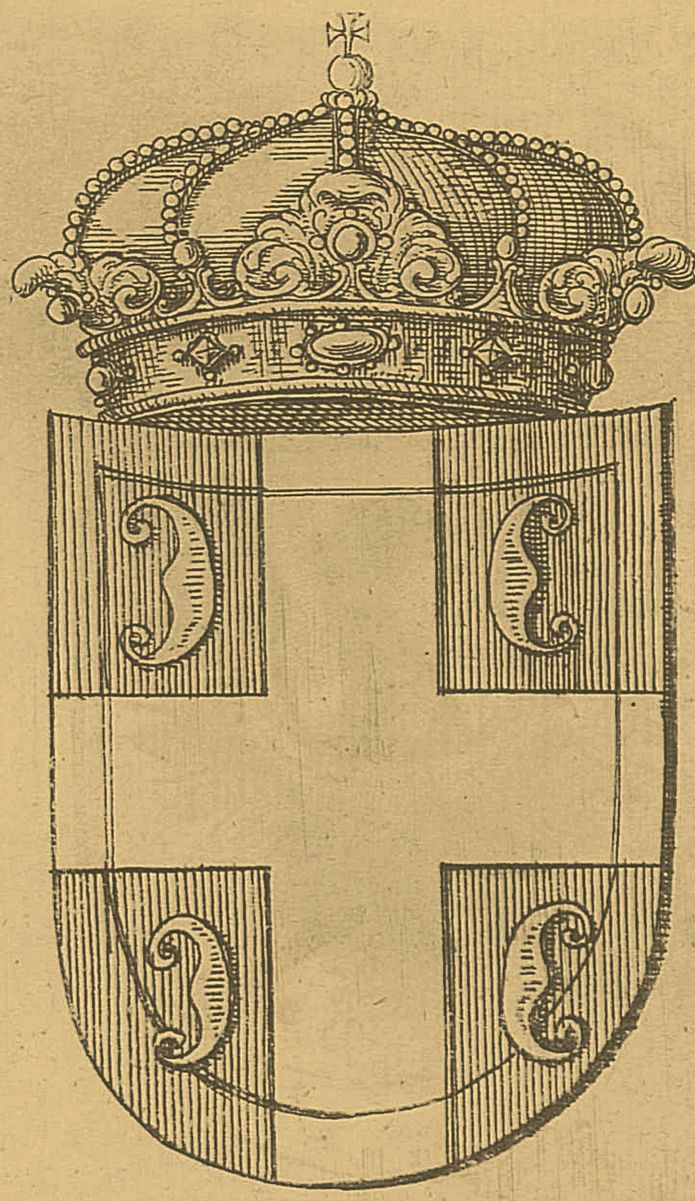
SCY-

SCYTHIA.

Atrum habet in niveo caput Urſi gens Scytha ſcuto:
  Hiſce ſoli genius convenit atque poli.
Immanes Scythicis generantur in alpibus Urſi:
  Nec profert homines barbara terra probos.

SERBLIA.

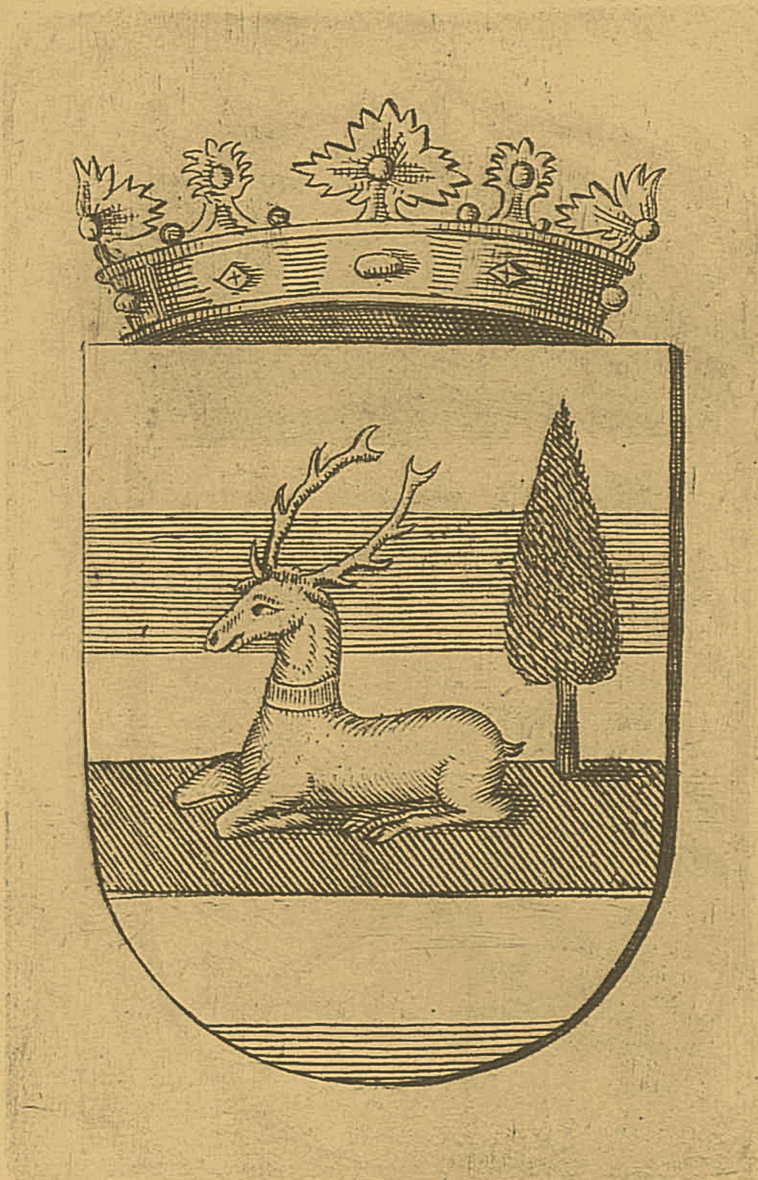
Signa Crucem, calybesq; rubro fert Serblia campo
Pro Cruce non paucos Serblia passa focos.
Nunc Cruce prostrata, tamen ultrò sustinet ictus;
Hinc fato & facto Sevia dicta venit.

SILESIA.

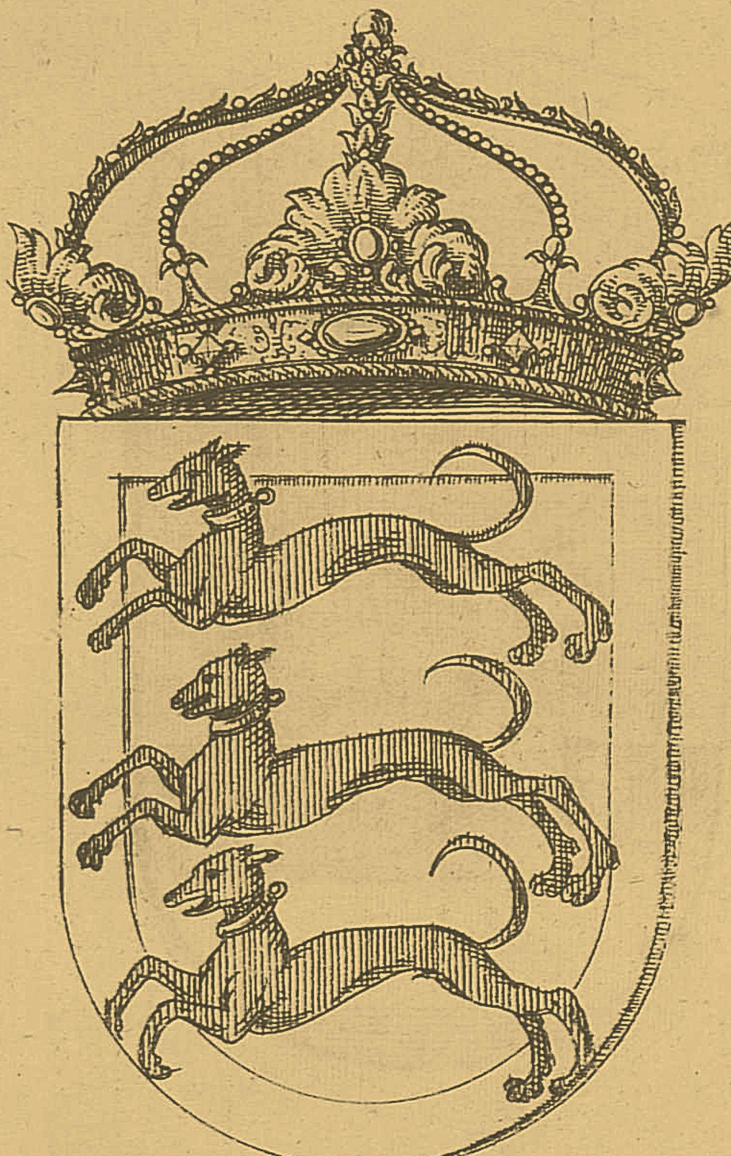
Albentem Lunam pansis Aquila elevat alis;
Pro genio scutum Slesia nacta suo est.
Erecta Solem spectet cùm fronte diurnum,
Astra tenebrosa cætera nocte legit.

SIRMIUM.

Intra Danubium, Savumq; Bacuntius amnis
  Humectat fluxu Sirmia rura suo.
Hic tuti vastis Cervi pascuntur in antris,
  Martia nam timidus rura colonus arat.

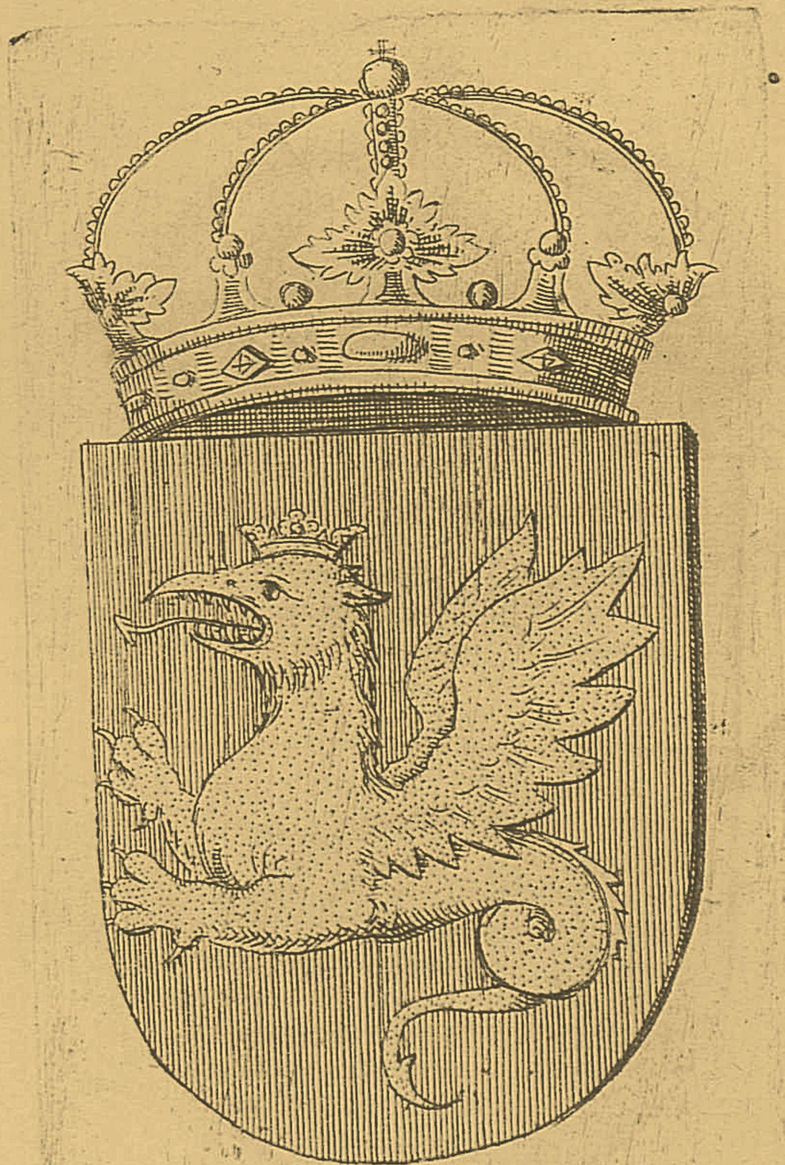
SLAVONIA *Danubiana.*

Trinus in albenti currit mihi Vertegus agro,
Sincerorum audax fidaque turba Canum.
Audacis rubeus color est, albusq; fidelis;
Præda Canum Domino sic sine lite cadit.

SLA-

SLAVONIA *Maris Balthici.*

Aureus in rubro volitat Draco Balticus agro:
Exerit os, ungues, caudaq; & ala minas.
Terribilis quondam gens actis, nomine honora
Perdurat; quia per dura paratur, honor.

SLAVONIA *moderna.*

Mars mihi sydus adest: feraq;, inter flumina, Martes;
In medio scuto Martius estque color.
Scilicet hoc Regnum, geminus quod terminat amnis,
Mavorti factum sæpiùs ara fuit.

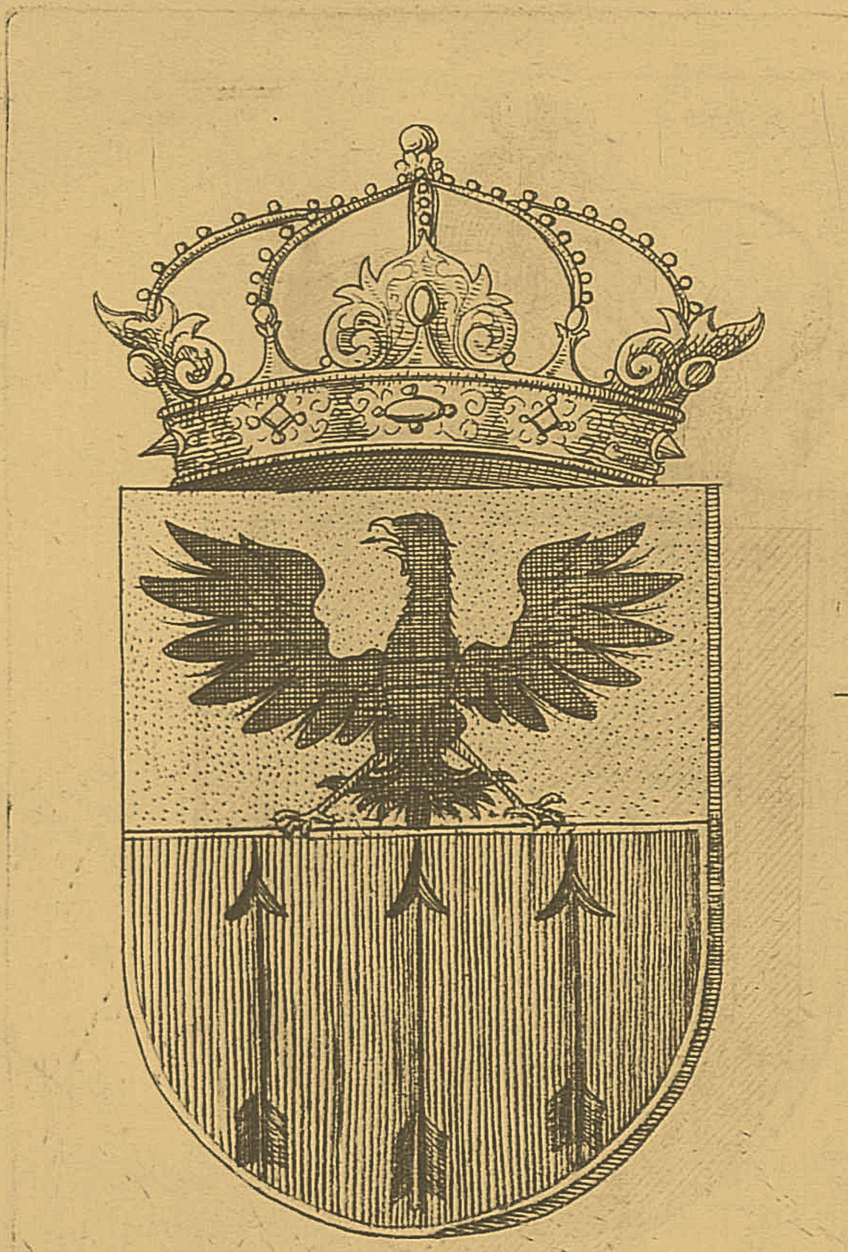
STIRIA.

Ore vomens Panther rapidos atq; auribus ignes,
In viridi luctam candidus ambit agro.
Sat bene componitur pro Bello Paceque corpus,
Quando animo est candor, viribus atque calor.

THES-

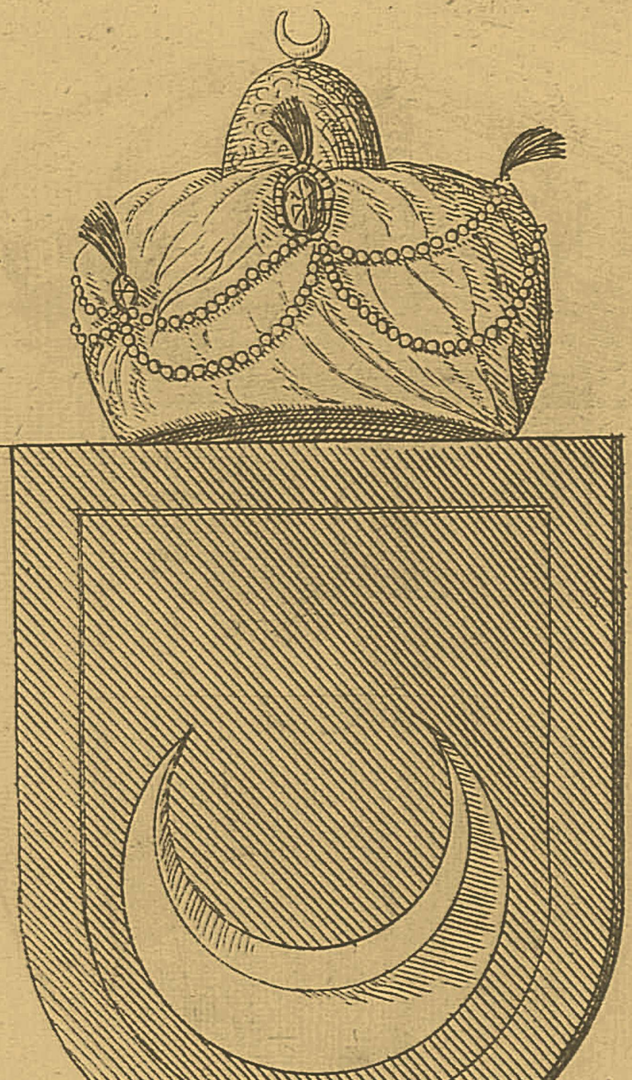
THESSALIA.

Theſſalidum abs culpa fixæ ſtupuere ſagittæ:
Sanguine Romano cùm riguiſſet ager.
Romulidæ ſaturi peccant: gens ſubdita pœnas
Suſtinet. In miſeros concidit omne malum.

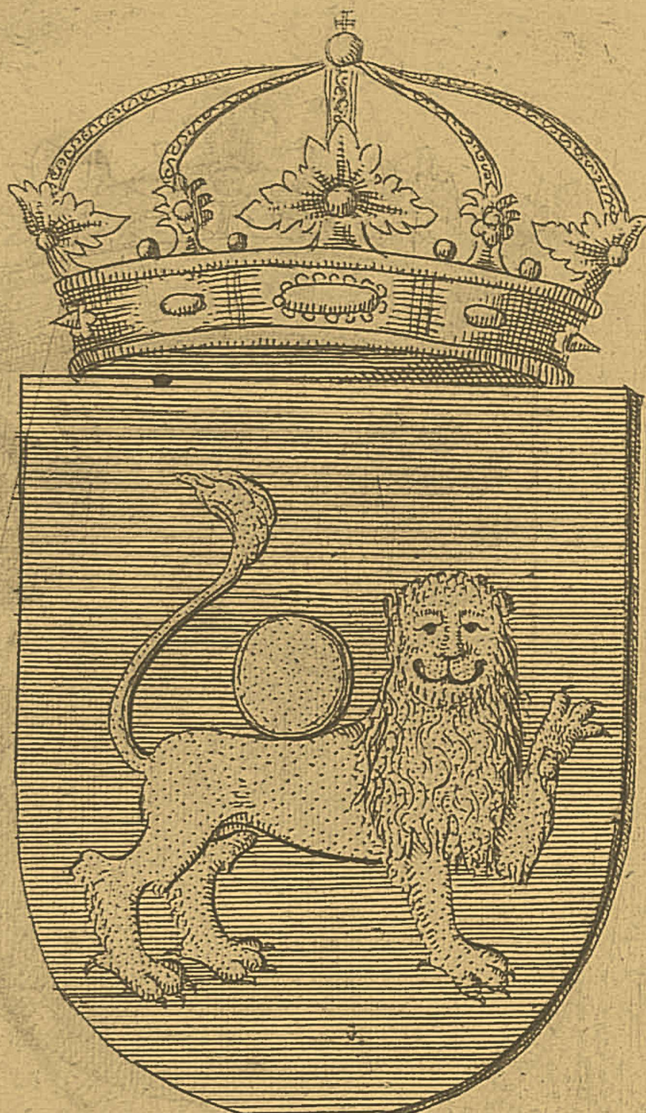
THRA-

THRACIA *Odrysiorum.*

Ad varios casus gentis, regnique potentis,
In campo viridi stat nova Luna mihi.
Non durat viror, & Luna est variabile sydus;
Barbaricam in mitram regia laurus abit.

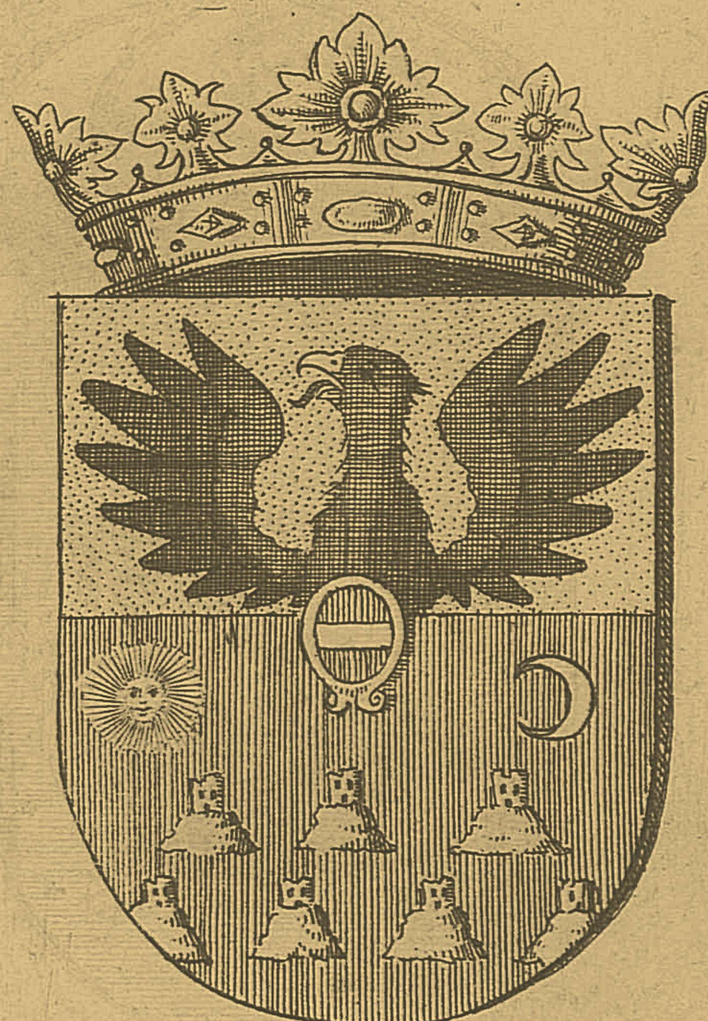
THRACIA *Romanorum.*

Orbem fert dorſo fulvus Leo; Principis hoſtes
Ut feriat, caudam dirigit atq; pedem.
Concidit hic Orbis Romano Principe rectus:
Romanumq; Orbem Thrax ferit ultrò Leo.

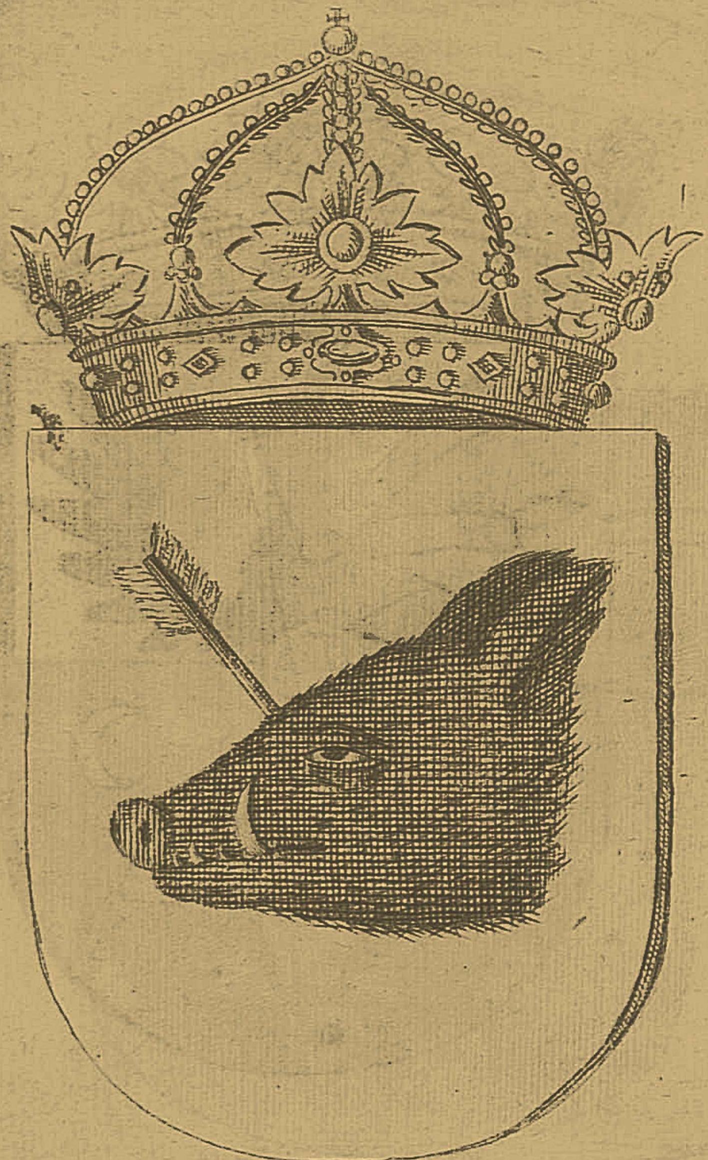
THRAN-

TRANSYLVANIA.

Septem de Castris surgit Jovis inclytus Ales:
Solem & Lunam alis contegit ille suis.
Bellorum Pacisq; vices experta superstat,
Pane, auro, argento, melle, sale uber humus.

TRIBALLIA.

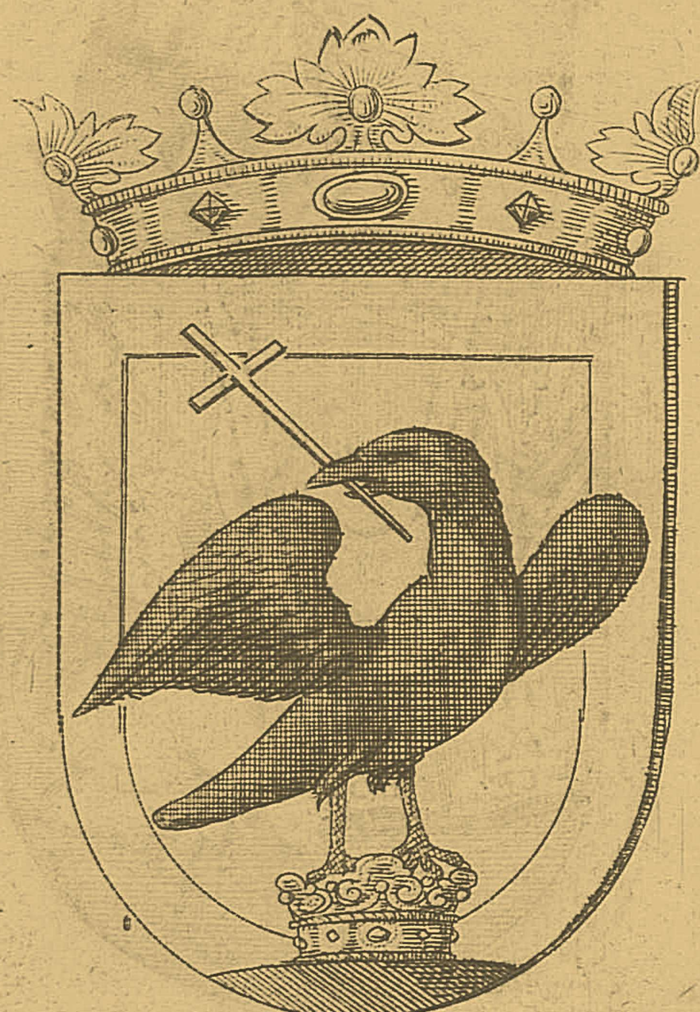
Telluris genium præfert Aper atq; ſagitta:
Sauciat immanis nam caput iſta feræ.
Terra Triballa viros fortes parit atq; feroces:
Impar ingenium viribus eſſe ſolet.

TURCIA.

Sæva gerit duplicem, Regni pro Insignibus, ensem
Turcia; quem prensum dextera ad astra levat.
Hoc Orientis opes ferit, Occiduamque quietem;
Isthæc à Cœlis missa flagella puta.

VALACHIA.

Per niveum nigras Corvus campum explicat alas:
Roſtro crux, pedibus ſed diadema ſubeſt.
Principibus prior eſt hic vita monaſtica ſceptris:
Sed plures debet quiſque ſubire cruces.

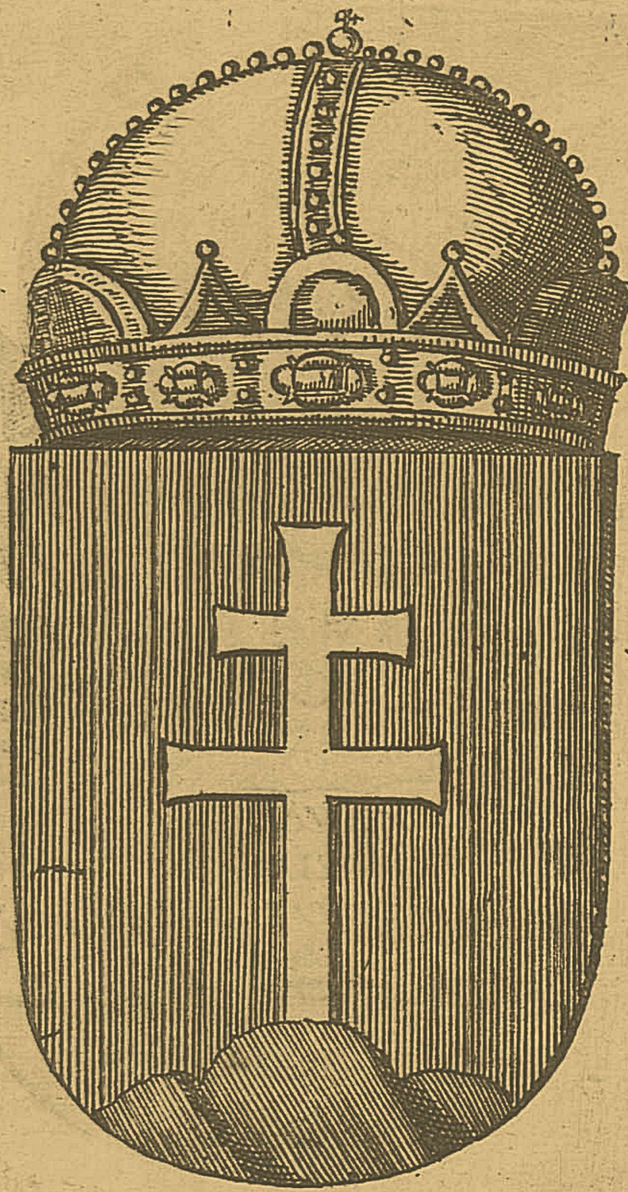
VENETIA.

Aliger eſt Venetis Leo, Marci nobile ſignum,
Cœruleo in campo biblia ſacra gerens.
Hæc terris progreſſa viget Reſpublica & alto:
Concordes Cives vivere lege juvat.

UN-

UNGARIA.

Usa fui primùm Cruce simplice, post duplicata:
Christicolæ suasit sic pietatis amor.
Fata cruces, Hostesque, mihi pòst multiplicarunt;
Una salutis erat Crux: dolor in reliquis.

DE-

DECLARATIO STEMMATUM PRÆMISSORUM.

STEMMATUM ſive Armorum, aut Inſignium uſus initium à Romulo ſumpſit. Quidam ex Poëtarum inventis, alii ex Bibliorum hiſtoriis antiquius perſuadent. Romulus pro ſignis militaribus manipulos fœni longæ haſtæ infixos habuit. Pro his Aquilam poſtea, Lupum, Minotaurum, Aprum, in acie geſtaverunt. Marius in ſecundo Conſulatu Aquilam univerſæ legioni præfecit; cætera animantia cohortium ſigna fuere. Quinta Legio Cæſaris Elephantem in vexillo depictum ferebat: quòd, his animalibus in prælio cæſis, victoriam reportavit. Manus & pila inventa eſt ab Auguſto: quæ Orbem Romano imperio ſubeſſe indicaret. Conſtantinus ſignum Crucis, quod in Cœlo viderat, in militaria vexilla tranſtulit. Aquila tamen Imperii totius Inſigne reſervata, primò argentea & ſacello incluſa: pòſt aurea facta, fulmen aureum pedibus tanquam Jovis armiger tulit; Poſtremò biceps: manente uno capite in Imperio Occidentali, ſive Roma veteri, & altero in Orientali, etiam nova Roma: ab Imperio Caroli Magni. Animantia ferè omnia Principes in Inſignibus referunt: Inanimata, Imperium. Ex coloribus primarii decem habentur; cùm antiqui nobiliſſima quæq; opera quatuor duntaxat coloribus edidiſſent. Septem in Inſignibus obſervantur.

Aureus, felix ſæculum denotans.

Albus ſeu argenteus, animi candorem, puritatem, & fidem inſinuans. Hi duo inter metalla potiùs quàm colores habentur.

Rubeus, magnanimitatem indican s.

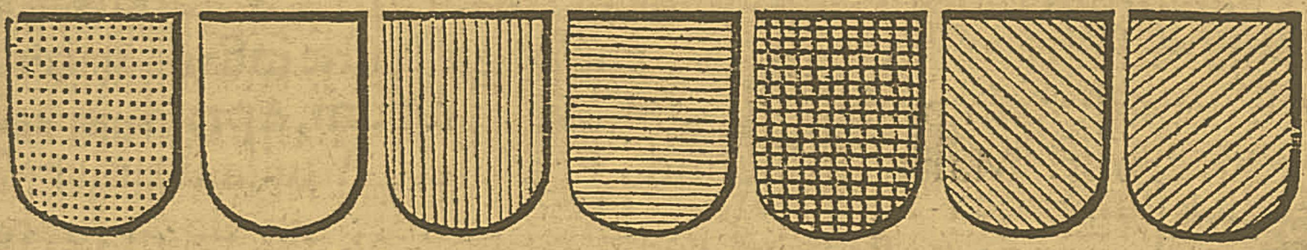
Cæruleus, Sapientiæ, Juſtitiæ, claritatis famæq; Symbolum.

Niger, prudentiæ, ſtabilitatis, firmitatisq; ſignum.

Viridis, ſpem, robur & vigorem innuens.

Purpureus (ob purpuram quæ Principi eſt propria) vim & valorem Imperii ſignificans. Qui ab Arte Heraldica ſic notantur.

Aureus. Albus. Ruber. Cæruleus. Niger. Viridis. Purpureus.

Cœteri minùs obſervati, ſunt; *Luteus*, qui lætum ſæculum, *Puniceus*, honorem & victoriam, *Ferrugineus*, roboris duritiem, portendunt.

Ab Armorum Signis, Inſigniis principium fuit; inde namque & Arma dicuntur. Quæ à Ducibus & Principibus Regna quoque & Provinciæ obtinuerunt: eaque pro illorum libitu aut mutatione variabantur. Ipſorumque uſus ad Familias deinde pervenit.

ILLYRIDIS, cujus vetuſtum nomen tot Regnis & Provincijs Romana quondàm Monarchia præfecit, Inſigne refert Lunæ Joviſque albarum in Campo rubeo ſtellarum conjunctio. In Symbolis Luna Populum ſignificat; & Jupiter ab Aſtrophilis fortuna major vocatur. Cujus præcipuo ſive (ùt ajunt) diurno ſigno ipſa regio ſubjecta eſt. Hæc conjunctio, juxta Ptolemæum & alios, inclinat ad religionem: dat optimam valetudinem, vitæq; diuturnitatem His beneficis influentiis potiuntur Illyrides; erga DEUM pietate, Principem fide, amore proximum, erga omnes ſinceritate laudabiles; linge-

ingeniosi, sani, proceri, fortes, honesti, & quorum multi decem, nonnulli duodecim, alii & plura vitæ lustra, hac etiam tempestate vidimus transigere.

IMPERIJ à Stephano, cognomento Nemanich, in Illyrico proprio instituti, est Aquila biceps alba in campo rubro; ad distinctionem Romanarum; videlicet Occidentalis nigræ in aureo, & Orientalis aureæ in cæruleo, nec non Moscoviticæ item aureæ in rubeo campis positarum. Stephanus namque Rassiæ condiderat Imperium, Orientale in eam translaturus; jàmque constitutis Regibus, Rassiæ, Græciæ Bulgarieque Imperatorem se nuncupabat, Ad utrumque latus Aquilæ sub expansis alis aureum lilium conspicitur, per affinitatem regii Galliæ sanguinis additum. Hæc Gentilitia Nemanidum Insignia fuerunt: postquam regio titulo, ad finem undecimi post Christum natum sæculi, ornati latè dominabantur; Leone albo, rubeis fasciis æquè distincto, posterioribus firmiter stante, & cruentum gladium anterioribus pedibus gerente, usi. Idem Stephanus in majori Sigillo totius Illyrici proprij exprimebat insignia: utpote Macedoniæ, Slavoniæ, Bosnæ, Bulgariæ, Dalmatiæ, Syrblæ, Croatiæ, Rassiæ, Ramæ; quìbus intimam superponebat Aquilam; utì & mediæ supra scutum galeæ aureæ in regia corona stantem & Imperiali tectam. Ex anguli dextri coronata galea ipse coronatus, cataphracta inductus, purpureo ab humeris pallio dependente, Vexillum rubrum, alba Luna signatum, dextera per lanceam altè prendens, & sinistra manu clypeum, Illyrici Bosnæq; stemmatibus insignitum gerens: ac è sinistræ galeæ Corona gentilitius Leo, recta stantes, prominebant. Uros verò, sive Pyrrhus, Stephani filius, secundus & ultimus Imperator, prædictorum Regnorum Insignia separatis in scutis depicta, circa gentilitium stemma, justa serie disposita, unaque Imperiali Corona omnibus imposita præferebat.

ALBANIÆ typus eſt, alba in cœruleo campo fundoque viridi Arx, Albanum, ſive Albanopolim, regionis olim caput referens. Albaniæ Epirique Regnum Georgius Caſtriotus (Scanderbeg à Turcis nuncupatus) reſtaurarat, circa A. C. 1440. Sed ipſo (1464.) mortuo, Turcis in provinciam ceſſit. Arx in Symbolis tutelam & patrocinium ſignificat; quod cum Caſtrioto amiſiſſe perpetuis lacrymis Albani gemunt.

AUSTRIA quinque Alaudas aureas in cœruleo campo volitantes geſtabat. Deinde Leopoldus Marchio, eo nomine Quintus, à bello Prutenico reverſus abolitis Alaudarum Inſignibus nova uſurpavit; ùt Munſterus ſcripſit. Aut ùt alii volunt, à rei eventu ab Imperio conceſſa; album videlicet tramitem in rubeo campo. Quòd in obſidione Ptolemaidis album corpus à cruore ſolo cingulo immune præſervarit. Alber. Krantzius cruenti apud Sviceros (A 1386.) prælij memoriam hoc emblemate apud Auſtriæ Duces conſervari exiſtimavit. Alaudarum verò Inſignia primævis AuſtriæMarchionibus eo eventu acceſſiſſe, haud extra rem ajunt; quòd eas ab Imperio Provincias accepiſſent, in quibus Decimæ Legionis Romanorum Alaudæ quondàm ſtativa erant. Alavdæ fauſto augurio habentur. Hæ, inter volucres omnes verno tempore ſolæ in ſublime volantes, cantillare conſvevere: quòque altiùs in aëra feruntur, eò ſvavius efformant melos. Auguſtorum Regionis Principum idea; qui ſingulari erga Deum pietate vernis ſemper felicitatibus beantur.

Cantantes, à Laude ferunt quæ nomen, Alaudæ,
Auſtriacæ decorant ſtemma Ducale Domûs.
Auſtria Cœlipetas clypeo depinxit Alaudas,
Cœlum virtutis laude ſed ipſa petit.

Symbolum aliàs vetus Auſtriæ Archiducum faciunt omnes quinque Latinæ vocales. Quæ pro initialibus ſumptæ plu-

rimam Interpretibus materiam concedunt. At ego positis illis in Programma, A E I O V gemina educo Anagrammata;

A JOVE;

IO AVE.

quibus religiosè subscribo;

A Jove *principium Regnis. Hoc Austria felix:*
A Jove *cui data sunt gaudia, Regna, Salus,*
Ter Felix io ave; *vastum da jura per Orbem;*
Pro Jove *quæ regnas, cum Jove sine care.*

BESARABI communiter appellati (olim Getæ) *Bozji rabi* dici volunt; quod Dei famulos significat; illudque à Græcis, duriori pronuntiationi minùs assuetis, retortum esse arguunt; per quod rabiei furiarumque aut etiam Dæmonis famuli Latinis dicerentur. Iis tria capita Æthiopica rubeis fasciolis supra cervicem ligata scuto aureo, quibusdam albo, inseruerunt. Caput humanum prudentiam, synceritatemque denotat. E vultûs quippè lineamentis arcani hominum affectus indicantur. Ideò Seneca in Hercule Oeteo;

- - - *licet ipsa neges*
Vultus loquitur quodcunque tegis.

BOHEMIÆ, Leo albus coronatus in rubeo campo (Munsterus rubrum in albo descripsit) ectypon est; quod Regnum & Zodiaci Leoni subjectum ajunt; qui naturæ suæ influentias genti notabiliter imprimit. In Symbolis Leo magnanimitatis fortitudinisque signum est; atque tum ob easdem virtutes, cùm ob generositatem, qua cum ignobilibus animantibus confligere dedignatur, magnisque & fortibus se objicit. De quo Martialis;

Quid nunc sæva fugis placidi lepus ora Leonis?
Frangere tam parvas non didicere minas.
Servantur magnis isti cervicibus ungues:

 Nec

Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
Victisque ac subjectis parcunt: hinc Claudianus;
Prætereunt subjecta feri, torvique Leones,
Quæ stravisse valent, ea mox prostrata relinquunt.

Albus color (ut meminimus) etiam fidem denotat; in eo Regno fides Catholica unicè viget, nulla hæresi aut schismate contaminato. Czeho Bohemorum Conditori Aquila stirpis emblema fuit; utì & Bohuslaus Balbinus refert;

Hæc Ales veteris Czebi Regumque priorum
Estque bifurcatus pro statione Leo.

BORUSSIÆ, quæ Ducalis hactenus appellabatur, Aquila nigra rostro & pedibus aureis, circinum aureum in alis, & Coronam in collo, super albo campo expansa, ad novum Regiæ dignitatis honorem conservavit. Munsterus trifolia crocea, loco circini, ponit: additque literam S pectori Aquilæ. Aquila Regina volucrum, animum nobilem & ad altiora genitum indicat. Corona, quæ honor eminentissimus & virtutis prœmium est, cùm magnis natalibus tum etiam grandibus meritis debita, inter alas collo infixa, prominente rostrato capite, firmam se tutamque eatenus in sublime ferri denotat. Circinusque operis cujusvis complementum labore ac perseverantia perfici innuit.

BOSNA, binis rubeis clavibus obliquam Crucem formantibus nigra coronata Æthiopularum capita contexas comas per aureum Scutum laxantia, imposuit. Alii Capita non coronant. plurimi absque comis ea depingunt; ut virorum magìs quàm mulierum esse videantur. Scutum aureum, auri argentique ferax solum, & felicis olim sæculi typum refert; dum à Regibus Croatiæ per Banos sive Duces (inter quos Culjen Augusti locum promeruit) gubernabatur. Fatales in crucis formam claves ei obtigerunt. Clavis

quip-

quippè, aut seræ non adæquata, aut non sensim versata, facilè denticulos rumpit, vel rotulas destruit. Ita Bosna Principum suorum ambitione, violentaque regnandi cupidine, ad parricidia & Turcicas fraternitates illidens novelli Regni clavum facilè fregit: & osori Crucis sanctæ captiva cruces innumeras perfert. Infausti quoquè ominis Æthiopum capita in auguriis habentur. Ea verò, præter cognomen, gentem à Bessis originem ducere, multorum opinionibus suffragantur. Hæc Insignia veteres Croatiæ Reges Bosnæ Banatui dederunt. Reges tamen ejus proprii non iis, sed gentilitiis, privilegia etiam authorabant; Quibus nec Ungariæ Reges utuntur: nam nec Bosnam regalibus titulis inserunt; sed pro ea & Chulmia Ramam sumunt, inter utramque mediam Regionem.

BULGARIA, fulvo coronatoque Leone in campo rubeo armatur. In quodam manuscripto reperi, Leonem rubrum super aureo campo: qui Macedoniæ censetur. Apostolici Reges nigrum faciunt, intra Stellam & Lunam rubeas (quam alii Valachiæ appingunt) in campo albo. Cui adscribere possemus;

Qui Stellas cernis rubeas, nigrumque Leonem,
Fatale hoc genti stemma fuisse, puta.
Bella cruenta tulit multos luctata per annos:
Ex lucta victæ nil nisi luctus adest.

Gens viribus quàm genio præstantior, vilibus etiam rapinis dedita, & quæ aliquando plurium Regnorum opes & Orientalis Imperii Coronas everteret, Thraciæque Lunam penè attriverat; nunc Turcicam adorat supplex vasalla.

CARINTHIA, tribus nigris Leonibus, è dextro aureo, in lævo rubeo scuti latere Austriacam trabem intuentibus, Ducale stemma exprimit; postquam Austriæ unita; Leoni-

bus

bus solis antea contenta. Hos in antiquo exemplari Canibus quàm Leonibus similiores inveni. Nam & olim Carinthiæ Dux, quum Imperii officia passim inter Principes & Civitates Imperiales distribuerentur, Imperii Venator fuit; ad quem lites & contentiones Venatorum omnium deferebantur.

CARNIOLIÆ Aquila cærulea coronata, rostro & pedibus aureis, Lunam albo rubeoque coloribus intermixtam, è pectore in expansas alas curvatam in campo albo gerit. Alii scutum aureum, pedesq; ac linguam aquilæ rubros faciunt.

CELTARUM, Illyrici olim accolarum, duo Dracones, sive pinnati Colubri, sese invicem patulis faucibus intuentes, signa fuere. Tradunt, Draconem fieri è serpente qui alterum devoravit. Draconibus tribuitur natura vigilans, & auri custodia. Hinc Martialis ad avarum;

- - - - - incubasq; auro, -
Ut magnus Draco.

CRETA, bipartiti scuti rubeæ inferiori, Minotaurum, cum aurea clava, & Aquilam fulmina vibrantem superiori albæ scuti partibus impressit, fabularum inventrix curiosissima; feri illius monstri partu, Jovisq; nativitate, educatione, nuptiis & sepulchro sui nobilitatem adornans. Quæ utì vicinarum gentium mores & notabiliores fortunas, aut res gestas in meras fabulas transmutavit: ita populum Thessaliæ, qui primus Equos insedit, atq; ex iis bellare cæpit, Centauros finxit.

CROATIA, scutum habet in quatuordecim plagas, rubeas albis intermixtas, rectè partitum, Abaco, sive tabulæ lusoriæ formam repræsentans; in totidem partes dividendæ, potens olim fatorum indicium. Matthias Pannoniæ Rex, tam in majori suo duplicique Sigillo, quàm lapideis monumentis (quorum nonnulla etiam in Croatia Mari-

tima extant) pro Regni hujus tessera, sola regia Corona usus fuit: sub qua cæteras illius partes, ex Banatûs Zupaniatûsq; officiis regium honorem consecutas, comprehendebat: utì Ramam, Bosnam, Serbliam, Rassiam, nec non Bulgariam. Idq; probabili conjectura, in honorem Ladislavi Sancti, eum fecisse, opinari licet; per quem Indigenam, de Goricza oriundum, Regnum illud Ungaricæ Coronæ accedere cœpit. Cujus familiarem alam & plumatam galeam, regiam ob dignitatem, in Coronam Ungari mutaverunt. Utì, aureis Successorum nummis, dicti Sancti Regis effigies, impressa, verificat. Tum quia & Ostoja Kristich, Bosnæ Rex, sola Corona Insigne sui regiminis exprimebat. Hujusq; Successorem & cognatum Thomam, ob amicitiam & fraternitatem cum Mahomette II. Matthias strangulari fecit: vectigalis Provinciæ regimen tutamenq; ipse habiturus. Et cùm Bosna, respectu Albæ Rubeæq; Croatiæ in medio penè sita est: eorumdemq; Regum Coronam ad reintegrandæ Croatiæ (in tot Regna à sesqui sæculo discerptæ, Regibusq; jàm privatæ) typum servavit; Bosnæ titulo uti non dignatus. Nam & sicut communi Ungariæ, Dalmatiæ, Croatiæq; Regis titulo utebatur; ita, circa scutum Pannoniæ Insignium, hinc Ungariæ Crucem, & Dalmatiæ Leonina capita: illinc ipsam Coronam Croatiæ: & Lupum Cumaniæ, cætatarum Daciæ Scythiæq; sui Provinciarum emblemata figurabat: gentilitiis duobus stemmatibus infra positis.

CHULMIA (propriè Hlivnia) nudum brachium humanum, frameam inter stellam & lunam gerens, Principis Populiq; suorum, continuo Marte exercitorum tesseram rubeo scuto indidit. Brachium humanum nudum & armatum, Fidei roborisq; sinceri, Venus amoris bonæq; spei, sed Luna frequentium mutationum symbolo sunt.

CUMANIA, in scuti, duabus aureis trabibus obliquè

tripartiti, interno rubeo (reliquis cæruleis) campo Lupum album, currenti ſimilem, Inſige genti obtinuit. Gens olim à Tattaris natali ſolo expulſa, receptrici ſuæ Ungariæ perniciem tulit, Belæ Regis exilio lugubriorem. Lupus inſatiabilitatem figurat: qui unicam ovem prædaturus gregem totum invadit. Quod Ovidius declarat;

Ad multas Lupa tendit oves, prædetur ut unam.

DACIÆ veteris, duo Leones fulvi, albam acutam pyramidem in medio rubei campi erectam utrinque conſcendentes, provinciale ſtemma referunt. Pyramis perfectionem excellentem, gloriæq; ſignificat eminentiam, virtutum ſtudio conſecutam: quam adusq; Decebali regnum Dacia tenuit. Pòſt Romanorum, dein Sarmatarum, ultimò Turcarum potentiis oppreſſa, nomen & colonias mutavit.

DALMATIA, tribus Leonum capitibus in cœruleo ſcuto coronatis, bravium ſuæ nobilitatis, reliquit; Viris virium & ingenii valore potentibus clara: Illyrici, Liburniæq; olim pars. Quam Dionyſius Afer, *Martiorum ſolum Virorum*, appellavit. Poſtea in tres Provincias, Ramam, Chulmiam, & Hercegoviam partita, prò Leoninis capitibus Martialia tela ſumpſit.

DARDANIA, Leonem rubeum coronatum, vetus militare pilum primis pedibus tenentem, ſcuto albo erexit. A telo (quod vulgo *darda* eſt) nomen, Coronam à D. Juſtiniano, ad Imperium nato, promeruit. Ad illam Virgilii ſenſus referendus eſt; namq; *hinc Dardanus ortus*: à quo Phrygiæ Reges Dardanidæ.

EPIRUS, antiquis gentis ſuæ Inſignibus Moloſſum rubeum (quo nomine magni canes appellantur) in albo clypeo præferebat: eo Canum genere fæcunda regio, Moloſſia quoquè dicta fuit, ùt ait Statius;

- - *gemit inter bella peremptum*

Par-

Parthus equum, fidosq; canes flevere Molossi.

Grandis generosiq; in Viro animi symbolum Molossus est; qui taurum aprumve jacentem neglectim pertransire dicitur: non nisi cum stantibus & ad luctam paratis conflicturus; minorumq; Canum latratum contemnens præterit: congredi non nisi cum leonibus dignatus.

GRÆCIA, quatuor aurea flumina, à dextro in sinistrum cærulei campi latus rectè deflua , priscæ sapientiæ imaginem observat: quæ totius eruditionis fons & mater, communisq; generis humani schola dicebatur. Libera quondam, sed dum imperium in socios affectat , serva diversis per vices nationibus facta; postremò in miserrimum à Turcis reducta mancipatum; ùt hodiè (inquit Gerh. Mercator) nulla Barbaria æquè barbara est, atquè Græcia: litteras & sapientiam non tantùm non colit, sed ne intelligit quidèm. Tristissimæ humanarum rerum conditionis exemplum Orbi universo exposita.

HERCEGOVINA , olim Cudvergia, nudo brachio fractam lanceam gerente, rubrum clypeum (Orbino cælestinum) adornavit. Hoc præcipuum militaris apud Illyros gloriæ specimen fuit, quò quis plures in prætio lanceas fregerit.

JAPODIÆ veteri pileus niger cum rubea ligula in scuto aureo emblema fuit: Phaëtonteo casui alludens: quem in ea regione accidisse antiquitas finxit. Sic enim in descriptione oræ Illyricæ ad Nicometem Bithiniæ Regem Schimnus Chius;

Venetos sequuntur Thraces, Istri utì vocant, &c.
Olimque contigisse nonnulli asserunt
Incendium Phaëtontis hæc circa loca,
Ideoq; turbas incolarum omnes adhuc
Incedere atra veste, & habitu lugubri.

Eadem Insignia nunc fert Marcha Slavonica, veteris Japodiæ pars: quæ nonnulli toti Slavoniæ, intra Savum & Adriam, sitæ tribuerunt. Pileus cæterùm præsidii ornamentiq; symbolum est; ùt qui supremam corporis humani partem à radiis solaribus, aëreisq; tempestatibus munit, & pro dignitate inter homines condecorat. Inde Romani cùm servum manumittebant, eum pileo donabant.

ISTRIA Scuto cælestino campoq; viridi Capram assumpsit, stemma Principis ultimò deficientis. Quidam Histricem ei appropriant in purpureo campo: unde probabiliter & Histria est appellata. Capra in symbolis, pacifici, benigni, mansveti animi idea est: lacte quam lana nobilior; Insignia tamen parum nobilitans: minùs verò Histrix; nam

- - - os longius illi
Assimilat porcum, inquit Claudianus.

LIBURNIÆ, aurea coronataq; in cœruleo campo Aquila data est. Potens olim terra mariq; regio, omnibus Adriatici sinûs Insulis dominata, ab Illyride ad Alpes usq; Italiæ per continentem protensa, hinc Virgilius;

Antenor potuit mediis elapsus Achivis
Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum.

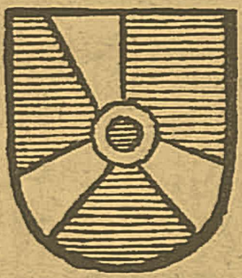
Deinde in Croatiæ nomen transiit: & hæc denuò in plurium regiminum nominumq; mutationes concessit. In qua parte ad ultimùm Liburniæ nomen servavit, auro in visceribus terræ dives, Homines ardua quæque superare conantes, ingentesq; Aquilas parit.

LODOMERIÆ (quo nomine in Russia sui Regnum Ungariæ Archireges eferunt) duo flumina sive tractus rubro alboq; colore ad Croatiæ formam cancellati, cœruleum scutum trifariam dividentes, clypeum nobilitant; Ubertatem terræ per sanguinem acquisitæ depromentia.

MA-

MACEDONIA rubeo Leone aureum campum insignivit; quem nonnulli Græciæ stemma fuisse opinantur. Quidam rubeum Epiri Molossum ante Alexandri M. tempora, pòst clavam Herculis inter Buphali Taurive cornua erectam addidit. Nemanidæ Reges rubeo usi sunt, pro Macedoniæ Insignibus, qui eorum proprietatem in procerum suorum & provinciarum scutis diligenter observabant.

MOESIA (quæ nunc Bulgaria) binas Coronas, sed inferiorem inversam in cœruleo campo gestavit. Hinc Leo coronatus haud malè tribuitur Bulgariæ. Inversa Corona ruinam Regni præsagiebat. Terra pane dives, hunc Græcis Trojam opugnantibus (Darete Phrygio teste) submittebat: eo nunc Turcos alit vasalla tellus.

Antiquiora Mœsiæ Insignia hujusmodi formæ rotam repræsentant. Rota in symbolis cùm Fortunæ rerumq; humanarum volubilitatem, tum in his virilis animi constantiam denotat. Rota quippè, tametsi quoad peripheriam circumvolvitur, firma tamen polo suo inhæret. Illis hoc subdimus tetrastichon;

Diversas experta vices, mutataq; Regna
Et mores cernis, Mœsia mœsta, novos.
Fortunæ perpende rotam: quæ, summa premendo,
Ima levat: constans in levitate sua.

MOLDAVIA, caput Buphali sylvestris, ex Alpibus Moldava patrio flumine delatum, aureo campo inseruit. Alii supra cornua stellam & Lunam addunt. Exteri quidam caput hoc album in rubeo campo depingunt, cum circulo è naribus, alii ex ore pendente.

MORAVIÆ, cæruleum Campum Aquila, rubeis albisq;

bisq; cancellis densè variegata decoravit; quæ per varias Principum mutationes & sui competentiam ad Lacteam Austriæ Viam consedit, Alaudis & laudibus amica.

MOSCOVIA, sive Russia Alba, bicipitem Aquilam auream in campo rubeo, imperialem, plurium Regnorum & Provinciarum Insignibus præfert. In Aquilæ pectore *Czar*, sive Cæsar aut Imperator triplici Corona tectus, alto paludamento amictus, eques, Draconem lancea humi prosternit. Absoluto in subditos imperio Magni Regionis Principes utuntur, accurataq; in hostes vigilantia, quò securiùs tot gentibus imperent, & ab ijs hostium machinationes avertant. Quidam Russiæ Albæ in campo nigro depinxerunt, portam albam valvis apertam; qua ex ratione, non video; nam & intercuncta illius Imperii ditionum stemmata scutum, porta signatum, non reperio.

PANNONIA quatuor albis fluminibus, Savo, Dravo, Danubioq; ac Tissa, rubeum campum dividit. In Matthiæ I. Regis majori Sigillo, aureo colore signata videntur. Nec immeritò fortasse, cùm eadem flumina aureis arenis ditissima pingue solum præterlabuntur. Nisi regii Sigilli Sculptor, artis Heraldicæ ignarus, trabes punctatas pro fluminibus argenteis (tam crassum errorem in Aula tanti Regis nemine advertente) licentiùs inciderit. Flumina in Symbolis soli ubertatem divitiarumq; abundantiam significant.

POLONIÆ, rubeum scutum alba coronata exornat Aquila: tum à Leho & Krakovitiis, migrationis illius ex Illyrico sociis in novam Sarmatiæ coloniam, Poljanam, & latinizato vocabulo Poloniam nuncupatam: cùm ex felici reperti nidi augorio, in gentis totius emblema feliciter auspicata est. Natio Polonica ingeniis claret celebribus, & visendis Mundi regionibus, præ ceteris nationibus deditur.

RA-

RAGUSA, tres fluvios rectos albos in campum rubeum assumsit; Quot videlicet è sui territorio in Adrium pelagus effundit. Fluvius cùm bonorum affluentiæ, tum justitiæ juriumq; suorum conservationis Symbolum est; qui licet alveo contortus è proprio tramite nunquam deflectit. Ea unica sub hanc tempestatem Respublica in Ora Maris Adriaci post Venetam, sui juris permansit : quod menstruali novi Principis electione, sartum tectum conservare studet.

RAMA (quo nomine Reges Ungariæ Bosnam, Hlivniamq; & Hercegovinam sub Regni titulo comprehendunt) cataphracta indutum brachium, curvo gladio armatum, genti suæ Insigne campo rubeo impressit. Quæ perpetuis Bellonæ tempestatibus fato quodam destinata censeri potest: dum ex ipso sui nomine *Rama*, *arma* programmaticè nascuntur.

RASSIA tribus soleis equinis argenteis, cœruleo scuto appositis, exornatur. Equis velocibus, ferro bono & fabrorum copia frequens regio, Turcis mancipata.

ROMANIA, ab Imperiali Constantini urbe, Nova Roma prædicta, sumpto clypeo gaudet. Cujus quadrifariam partiti, dexter superior & sinister inferior quadrans in se divisus, superiori cœruleæ parti duas Coronas aureas indidit: inferiore alba duabus trabibus rubeis, erectè positis, distincta. Superior sinister & inferior dexter item rubeus, duobus brachiis humanis viridi manica ab humero ad cubitum laxè amictis, Coronam elevantibus, pristinum Romanæ Majestatis & Græcæ Superbiæ typum repræsentant.

RUSSIA Nigra fulvum Leonem arduas rupes conscendentem in cœruleo (aliis rubro) campo armis præsignivit. Quo fortem animum, nec duris nec arduis absterreri, quin eorum exercitio vires corporis fortescere, docet.

SCYTHIA, Ursinis capitibus, in campo albo denotatur. His feris vastæ Schytarum solitudines, gelidoq; Septenerioni

sub-

ſubjecta regio abundat. Urſos turbido & obſcuro cœlo mirificè lætari ajunt; quod non tantùm ob ſpem futuræ ſerenitatis, quantùm ob liberiorem ad alvearia evagationem: qua tempeſtate in illis apes & in ædibus homines continentur.

SERBLIA, quæ Syrblia, ſive Srblia dici propriè debeberet, Servia communiter appellata, Cruce alba rubeum clypeum ampliſſimè deſignavit, quatuor calybibus ex tot angulis ei obverſis. Cui poſt Nemanidum fata Vukaſſinus Rex Aquilam impoſuit. Ea Crux Conſtantinianæ memoria eſt: atq; alii eadem Inſignia Conſtantinopoli tribuunt: mutatis aut non ritè obſervatis coloribus; proque calybibus B Græcam litteram ponunt. Ungariæ Reges antiquioribus Triballorum inſignibus, pro Serbliæ Raſſiæq; Regno, in Bullis utuntur. Illorum olim hìc ſedes fuerunt; Romaniq; Orientis Imperatores, Serbliæ Principes, Triballorum Reges nuncupabant. Fatô Symbolum hoc Serblis obvenit; qui ſæpè diuq; ferro & igne pro Chriſtianis aris & Patriæ focis oppugnati, in triſtem ſervitutem conceſſere.

SILESIA Symboli loco Aquilam nigram, cui alba Luna à pectore per alas curvatur, albo campo præfert. Albam in Lunæ medio Cruculam recentiùs poſuerunt. Regio inſignes Aſtronomos Orbi dedit; inrer quos Maria Cunitia nomen inſigne meruit.

SIRMIO, ultimorum Ducum Vilakianorum ſtemma reſtitui; Cervum videlicet ſub cypreſſo inque prato viridibus, inter flumina cubantem; cujus collum rubeus millus ambit, in cœruleo ſcuto, albis fluminibus. Antiquiora Sirmienſis Provinciæ reperiuntur Inſignia, duo S, in bipartiti ſcuti albo dextero latere rubeum, & rubeo ſiniſtro album. Quibus & Epiſcopum quendam magnæ illius Diæceſeos fuiſſe uſum reperi. Flumina Danubium, Savum & Bacuntium indicant. Primis duobus complexa tertio in magnum girum percur-

ritur.

ritur. Vasta nemora eò tutiora Cervis latibula prostant, quò pauciores incolas Bella continua uberi solo reliquerunt. Cervus autem in Symbolis idea est hominis, qui virtutibus semel assuefactus, perpetuo earum desiderio agitur. Illud enim animal serpentibus pasci solitum aquas maximè anhelat: diuturnitate vitæ cœtera animantia longè transcendens. Sicuti & Cedrus in Nobilitate antiquitus fuit æstimatissima: cujus materiei æternitas inest: itaq; & simulacra Deorum ex ea veteres factitabant.

SLAVONES, per tot nationes amplè diffusi, Danubii accolæ, tres rubeos Canes-venaticos, aureis millis colla cinctos, album campum decurrentes, Stemma tulere. Generosus fidelisq; hominis animus Cane significatur. Vertagos Martialis vocat; qui sua sponte exeunt, domumq; prædam reportant. Quod cum Slavo nomine, gloriam significante, convenit.

SLAVONES *Maris Baltici* (qui & Vandali) aureum coronatum Draconem in campo rubro stemmatis loco præferunt. Quem alii rubrum in albo campo depingunt. Brandenburgici Marchiones pro Vandalorum Ducatu Gryphum, rubro viridique colore perfusum in albo, Mecklenburgenses Duces aureum in cœruleo campis gerunt.

SLAVONIA *moderna*, Interamnia Croatiæ pars, cùm ab antiquò pro Armorum decore Mardurem animal habuerit, à Vladislavo Rege duobus fluminibus, scutum trifariam secantibus, Martisq; sydere, ulteriùs donata est. Media scuti pars, in qua Mardes conspicitur, est rubea; extremæ duo cœruleæ; in quarum suprema sydus micat. Flumina Savum & Dravum, quibus terminatur: Mardes & Mars, per continuum belli studium, insignis gloriæ bravium meritam denotant. Antiqua Regni hujus moneta ex una facie nummi ostendit eundem Mardurem inter duras Rosas: ex

altera Regem & Reginam coronatos, Crucem duplicem intuentes, à pectore effigiatos: ac supra Crucem Lunam & stellam. Hæc ipsa Crux à Successoribus Divi Ladislavi in Ungarici Regni tessaram conversa est; per quem & Regio Coronæ unita: quibus deinde, Mardurinarum dicto, censu tenebatur.

STIRIA, Pantheram albam, ore, auribus & tergo flammas evomentem in campo viridi gentis suæ insignibus præfert. Flammæ pro halitu interpretandæ sunt. Panthera enim odorem adeò svavem exhalat, ut eo illecta cætera animantia ingenti numero sequacia trahat.

THESSALIA, in superiori aurea divisi scuti parte Aquilam pedibus & alis expansis, ac in rubra inferiori tres sagittas pro Regionis stemmate gerit; Has ob Chironis aliorumq; Centaurorum in ea natorum à Græcis inventam fabulam, & illam in memoriam civilis Romanorum cladis; Cùm antea Chironem ipsum, aut alterum Equitem Sagittarium habuisse potuit. Fictio enim Græcorum est; Centauros, ex nube quam Ixion pro Junone compressit, natos fuisse: inque Pelio monte à Nymphis educatos: & ab ijs cum equabus conjunctis prodiisse Hippocentauros. Quam recognoscit Lucretius;

Sed neque Centauri fuerant, nec tempore in ullo
Esse queunt: duplici natura, & corpore bino:
Ex alienigenis membris compacta potestas.
Hinc illinc parvis, ut non par esse potis sit.

Ex ea autem causa equinam & humanam formam Thessaliæ populis, Pelii montis accolis, tribuit antiquitas, quòd primi equitare, primiq; ex equis pugnare invenerint: homines aliàs feri, agrestes, at militares; de quibus Seneca.

An viros tellus dare militares
Aptior Pthie?

THRA-

THRACIA, quæ Odrysia quondàm, in viridi Campo Lunam albam ferebat. Quidam hæc Insignia Turciæ adscribunt, postquam Regionem occupavit.

THRACES verò, subjecti Rom. Imperio, in cœruleo clypeo luteum Leonem; elevato pede sinistro, & cauda erecta, Principis hostes feriturì argumentum habebant. Luteum item globum in dorso gerebat; quòd Orbem Romanus Princeps suis viribus sustentaret.

TRANSYLVANIA, bipartiti scuti superiori medietati aureæ nigram Aquilam, expansis alis eminentem: rubeæ inferiori septem Castella sive castra, & hinc Solem, inde Lunam scuto principali adlegit. Aquila Provincialium, sive (ùt vocant) Comitatensium; septem Castra à totidem Ungaris Ducibus condita, Saxonum: & Luminaria Siculorum Status referunt.

TRIBALLIA, Caput Apri gessit in albo campo; Sagittam alii fronti, & alii ori infigunt. Nonnulli absq; Sagitta caput, ore patente sursumque converso, indistinctis clypei coloribus formant.

TURCIA, nullo uti solita emblemate, nomen officiumque Principis litteris expressum veneratur. Quidam Odrysiorum Luna Turciam insigniunt. Munsterus & Constantini Crucem cum calybibus Serblicis addidit. At quum in vexillis communiter etiam bipennem gladium, dextra prehensum inter stellam & Lunam elevatum ostentent: eundem illi pro Symbolo ritè apponendum existimabam: atq; in campo rubeo, qui majestaticus & brachium viridi indutum, qui sacer color apud Turcos habetur. Gladio huic superstitiosam originem adscribunt Osmanidæ; quòd S. Elias Propheta 40. Christianorum millia uno in conflictu ceciderit. Alii frameam duplicatam ponunt, & penès solam manum albam cum Luna stellaq; à lateribus.

VALACHIA Transalpina Corvum habet nigrum in albo campo super corona stantem, & Crucem in rostro gerentem. Moderni Regionis Principes pineæ arbori eundem Corvum imponunt: cui à dextra Rex & à sinistra parte Regina, se invicem intuentes adstant. Exteri quidam Leonem nigrum coronatum, ac supra eum stellam & Lunam rubeas; alii supra dorsum stellam & intra pedes Lunam, in albo campo, Valachiæ imponunt Symbolum: qualem Ungariæ Monarchæ pro Bulgaria Regnorum suorum emblematibus adserunt. VALACHIA Major, ab Ungaris sub GALAGIÆ Regni nomine censita, eadem habet Insignia, quæ Mæsiæ quondam fuerunt; nisi quòd inferiorem Coronam ei non invertant; cui moderni tertiam addiderunt; ut de se fandi occasionem habeat;

Amissa plures peto libertate Coronas:
Hei mihi; cùm regnum barbarus ensis habet.
Tanta speì sunt signa bonæ: Fortunaq; forsan
Restituet Domino pristina Regna suo.

VENETIA Leonem aligerum, dextro anteriori pede librum apertum, cum inscriptione, *Pax tibi Marce Evangelista meus*, tenentem, D. Marci Evangelistæ Symbolum assumpsit; cujus sacris lipsanis gloriatur: qui & S. Evangelium Gradi scripsit. Theodori S. Martyris imaginem Veneti vexillis præferebant: priusquàm in bello cum Genuensibus horum signis, icone S. Georgij, non multùm ab illa dissimili, decepti damnum passi fuissent.

UNGARIA, tres montes virides (Tatra, Fratra, Matra nuncupatos) rubeo campo, eorumq; intimo eminentiori Crucem albam, imposuit. Crux ante D. Ladislavi regnum simplex (ùt diximus) magìsq; corniculata fuit: quam ab ipso, per acquisitionem Slavoniæ (quæ ultra Mardurem duplicata

Cruce

Cruce religiosè insigniebatur) Successores Reges duplicarunt. At quibusnam ante baptismum Insignibus usa fuerit, memoriæ non satìs reliquit. Atilæ Stemma fuisse Asturem ex Accipitrum genere coronatum, Ritius ait : eademq; Insignia adusq; Gejsæ Ducis tempora Ungaros conservavisse Bonsinius addidit. Quæ tamen nummus Atilæ nomine proditus haud verificat; nec facilè credibile est: Ungaros Unnorum Insignia accepisse. Unnis Cervus aut Bos sagitta vulneratus assignari debuisset, quorum alterutro ductore, pervadata Mæotide palude, felices Daciæ Pannoniæq; terras invenere. Et Bos quidèm verisimiliùs; nam non solùm in antiquis ad eorum pugnas picturis frequens tauri caput vexillis inesse videmus, verùm & in Sanctuarii Ecclesiæ D. Martini Ep. Posonii fornice, inter diversa Regnorum Insignia, Bovis albi caput cum integro collo in scuto rubeo dipictum extat. Nisi verò Equum album, cum fræno aureo & sella (quibus Svatopolugo deceptoRegnum emerunt)Insignibus decentiùs prætulissent. Ungari autem (si veteris Patriæ spectentur Insignia) duo brachia humana à clypei lateribus ex umbonibus porrecta, hastis in alternos angulos objectis obliquam crucem formantia, tesseram nationis habuissent. Montes porrò in Symbolis Principum virtutem, animique magnitudinem & honorum eminentiam imaginari solent. Medium Ungariæ Montem coronarunt moderni; cujus fundo Ludovicus I. Rex familiare lilium impresserat.

COETERA Occidentalioris Illyrici, sicuti & hujus Orientalis sive Slavo-Illyrij particularia, Regnorum Provinciarumq; Insignia, cum situ illorum gentiumque moribus, in suscepto de *Aris & focis Illyriorum* tractatu, Superis faventibus, delineata descriptaque brevì exhibere conabimur. Interea

LECTOR BENEVOLE;

Cernis ùt in parvo diversa Insignia libro:
Bisque duo cujvis addita metra legis.
Nec bene descripta hæc, bene sculpta nec illa, videndo:
Authori culpam fors in utroque dabis.
Peccas; descriptor vitiavit carmina primùm:
Inque typo errores pòst subiere novos.
Et, velut Arma rudi calamo pro sorte notavi:
Reddidit incisum sic mihi Sculptor opus.
Hoc cùm non possim nunc emendare: benignus
Sic ea pro sensu corrige, quæso, meo.

Pagina	versu	locò	lege
3	2	Castriotes	Castriotis
7	4	fine	fine
10	2	Errant	Extant
20	4	tantæ	tanta
33	1	rubem	rubeum
39	2	rubra	nigra
41	4	Sevia	Servia
47	3	componitur	compositum
54	3	Rostro	Ore.
Item in quibusdam Exemplaribus			
58	20	albrum	albarum
59	5	Nemanit	Nemanich
	6	Romanorum	Romanarum
62	4	*postrata*	*prostrata*
	6	at	aut
	13	alpo	albo
	20	catenus	eatenus

Hæc ita lecta velim: tum, si quæ plura videbis,
Corrige: & ista boni consule. Vive. Vale.

AD

AD ILLUSTRISSIMUM ET ERUDITISSIMUM DOMINUM PAULUM RITTER, EQUITEM AURATUM,

Ab Orbe litterario optimo Jure Colendum,

Pro Libro, Cui Titulus

Stemmatum seu Armorum Slavonensium accurata delineatio, descriptio & restitutio:

Dodecasticon

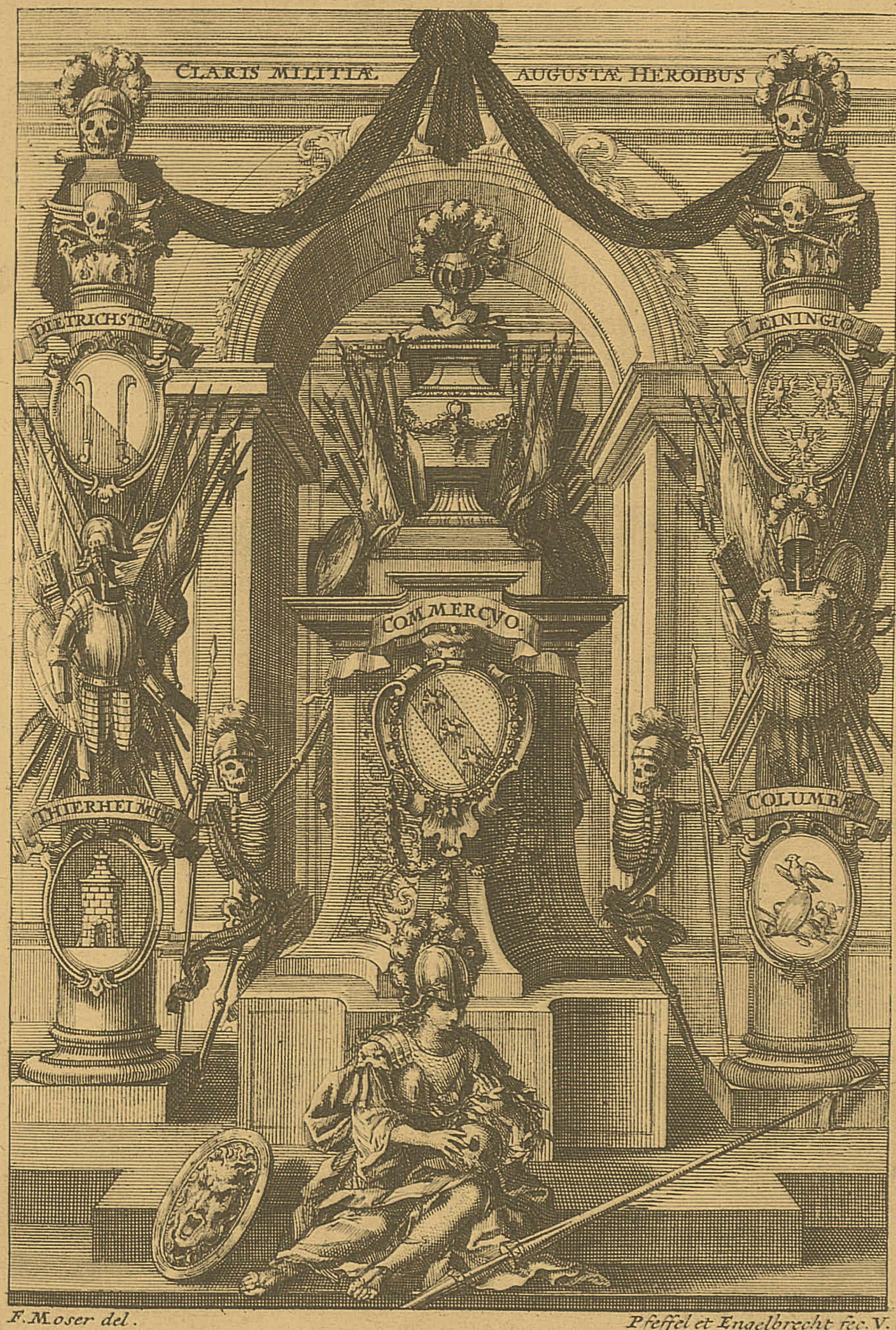
GRatia cum primis tibi sit, RITTER venerande,
Ad molles quòd nos allicis usque dapes.
Sic proprio tandem ardore ad graviora feremur,
Ad solidosque cibos major orexis erit.
Faucibus atque avidis totum sumpsisse juvabit,
Quod bene doctorum possidet ampla penus.
Jam nunc sentisco, quòd sint INSIGNIA grata,
Quam sint mirificis illa referta bonis.
Obrepunt, rectè, fastidia nulla, legenti
Hæc: bis copia enim tanta leporis inest.
Una sæpe quidem velatur voce Sophorum
Quod retegit mutis turba voluminibus.

Ad Librum.

Musæ, Gratiæ, Apollo, Minervaque, RITTER & isthìc
Sese jurarunt velle habitare simul.

Obsequij & Gratitudinis ergò occinebat

NICOLAUS GARZIA DE LONDONIO,
Hispanus Austriacus, Eques S. Imperialis
Militiæ Constantinianæ S. Georgorij.

F. Moser del. Pfeffel et Engelbrecht fec. V.